

Most pri Bratislave

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Most pri Bratislave na roky 2014 - 2020

Obsah

ÚVOD	5
1. ANALYTICKÁ ČASŤ	11
1.1 História obce a kultúrne pamiatky	11
1.2 Poloha a prírodné podmienky	16
1.3 Štruktúra obyvateľstva	20
1.3 Ekonomická štruktúra	27
1.5 Technická infraštruktúra	30
1.6 Sociálna infraštruktúra	33
1.7 Vplyv miestnej samosprávy na ekonomiku obce	36
1.8 Názory a požiadavky občanov na budúci rozvoj obce	40
1.9 Analýza vonkajšieho prostredia	51
1.10 SWOT analýza	52
1.11 Zhodnotenie hlavných disparít a faktorov rozvoja	54
2 STRATEGICKÁ ČASŤ	55
2.1 Vízia obce	56
2.2 Strategické ciele	56
3 PROGRAMOVÁ ČASŤ	57
3.1 Opatrenia a aktivity podľa jednotlivých oblastí	57
3.2 Súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov vrátane východiskových a cieľových hodnôt	59
4 REALIZAČNÁ ČASŤ	64
4.1 Popis úloh jednotlivých partnerov pre realizácii PHSR	65
4.2 Organizačné a inštitucionálne zabezpečenie realizácie PHSR	65
4.3 Matica zodpovednosti	66
4.4 Stručný popis komunikačnej stratégie	66
4.5 Monitorovanie a hodnotenie	68
4.6 Akčný plán	69
5 FINANČNÁ ČASŤ	72
5.1 Indikatívny finančný plán	72
5.2 Model viaczdrojového financovania	73
5.3 Hodnotiacia tabuľka pre výber projektov	76
ZÁVER	79

Zoznam tabuliek

Tabuľka 1 Formulár U1 - Hlavička dokumentu PHSR	5
Tabuľka 2 Formulár U2 - Zámer spracovania PHSR	5
Tabuľka 3 Formulár Ú3 - Harmonogram spracovania PHSR	6
Tabuľka 4 Formulár Ú5 - Osnova PHSR	7
Tabuľka 5 Zoznam analyzovaných dokumentov	9
Tabuľka 6 Realizované aktivity v programovom období 2007-2013.....	9
Tabuľka 7 Zoznam kvantitatívnych a kvalitatívnych dát	11
Tabuľka 8 Kultúrne pamiatky	14
Tabuľka 9 Významné osobnosti obce	15
Tabuľka 10 Vývoj počtu obyvateľov	20
Tabuľka 11 Celkový prírastok obyvateľstva	21
Tabuľka 12 Hustota obyvateľov.....	22
Tabuľka 13 Index starnutia.....	24
Tabuľka 14 Štruktúra obyvateľstva podľa ekonomickej aktivity.....	28
Tabuľka 15 Evidencia podnikateľských subjektov	29
Tabuľka 16 Majetok obce.....	36
Tabuľka 17 Bežné príjmy obce	37
Tabuľka 18 Programový rozpočet obce	38
Tabuľka 19 Kapitálový rozpočet obce	39
Tabuľka 20 Finančné a daňové indikátory obce.....	39
Tabuľka 21 STEEP analýza	52
Tabuľka 22 SWOT analýza.....	52
Tabuľka 23 Hlavné disparity a faktory rozvoja obce	54
Tabuľka 24 Kontrolný zoznam pre hodnotenie možných rizík.....	55
Tabuľka 25 Hierarchia cieľov PHSR	56
Tabuľka 26 Strategické ciele a opatrenia	56
Tabuľka 27 Opatrenia a aktivity.....	57
Tabuľka 28 Ukazovatele výstupu, výsledku a dosahu	59
Tabuľka 29 Realizácia činnosti PHSR na úrovni programu	66
Tabuľka 30 Komunikačný plán pre fázu realizácie PHSR.....	67
Tabuľka 31 Plán hodnotenia a monitorovania realizácie PHSR	69
Tabuľka 32 Akčný plán pre hospodársku oblasť	70
Tabuľka 33 Akčný plán pre sociálnu oblasť	70
Tabuľka 34 Akčný plán pre environmentálnu oblasť.....	71
Tabuľka 35 Indikatívny finančný plán	73
Tabuľka 36 Model viaczdrojového financovania.....	73
Tabuľka 37 Hodnotiaca tabuľka pre dopravnú infraštruktúru.....	76
Tabuľka 38 Hodnotiaca tabuľka pre sociálnu infraštruktúru	76
Tabuľka 39 Hodnotiaca tabuľka pre environmentálnu infraštruktúru.....	77

Zoznam obrázkov

Obrázok 1 Časová os významných historických udalostí	13
Obrázok 2 Poloha obce Most pri Bratislave	16
Obrázok 3 Vývoj počtu obyvateľov	21
Obrázok 4 Celkový prírastok	22
Obrázok 5 Veková štruktúra obyvateľstva	23
Obrázok 6 Vekovo pohlavná pyramída	24
Obrázok 7 Vzdelanostná štruktúra	25
Obrázok 8 Národnostná štruktúra.....	26
Obrázok 9 Náboženská štruktúra.....	27
Obrázok 10 Miera evidovanej nezamestnanosti v okresoch SR.....	28
Obrázok 11 Ekonomicky aktívne obyvateľstvo	29
Obrázok 12 Dopravné ťahy obce	31
Obrázok 13 Štruktúra pohlavia.....	40
Obrázok 14 Veková štruktúra.....	41
Obrázok 15 Ekonomická pozícia.....	41
Obrázok 16 Ako dlho bývate v obci?	42
Obrázok 17 Čo považujete za hlavný dôvod pri výbere Vášho bývania?	43
Obrázok 18 Čo považujete za najväčšiu výhodu vo Vašej obci?	43
Obrázok 19 Čo považujete za najväčšiu nevýhodu bývania vo Vašej obci?.....	44
Obrázok 20 Ako ste spokojný s poskytovaním služieb vo Vašej obci?	45
Obrázok 21 Ako by ste charakterizovali Vaše susedské vzťahy?	46
Obrázok 22 Máte záujem o dianie vo Vašej obci?	46
Obrázok 23 Aký charakter by podľa Vás mala mať Vaša obec v budúcnosti?	47
Obrázok 24 Máte zásluhu aj vy osobne na skvalitňovaní života v obci?	48
Obrázok 25 Ktoré spolky podľa Vášho názoru najviac prispievajú k rozvoju obce?	48
Obrázok 26 Podľa Vášho názoru, aké sú najväčšie problémy vo Vašej obci?.....	49
Obrázok 27 O poskytovaní akých služieb resp. realizáciu aktivít by ste mali v budúcnosti záujem?. 50	
Obrázok 28 Ako hodnotíte rozvoj obce Most pri Bratislave za posledných 7 rokov?	51

ÚVOD

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je strategický strednodobý dokument, ktorý sa vypracováva na obdobie 7 rokov s dlhodobým výhľadom na 10 - 14 rokov. Je základným a kľúčovým dokumentom slúžiacim pre riadenie samosprávy vychádzajúci z poznania situácie a konkrétnych potrieb občanov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov v území. Formuluje svoju predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami a projektmi na jej zabezpečenie.

OBSAH:

- Obsah dokumentu (podľa jednotlivých kapitol)
- Stručný popis kontextu vzniku a chronológie prípravy PHSR
- Stručné zhrnutie východiskových koncepčných dokumentov týkajúcich sa vymedzeného územia
- Stručný popis inštitucionálneho a časového zabezpečenia spracovania PHSR (podrobnejšie zoznamy napr. partnerov, počet a obsadenie odborných poradných skupín a pod. sú uvedené v prílohách)

Tabuľka 1 Formulár U1 - Hlavička dokumentu PHSR

Názov:	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja na roky 2014-2020 obce Most pri Bratislave
Územné vymedzenie:	Most pri Bratislave
Územný plán obce schválený:	Áno
PHSR schválené:	
Dátum platnosti:	
Verzia:	
Publikovaný verejne:	

Tabuľka 2 Formulár U2 - Zámer spracovania PHSR

Zámer spracovania PHSR	
Názov dokumentu:	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Most pri Bratislave na roky 2014-2020
Forma spracovania	Úplné spracovanie na kľúč
Riadenie procesu spracovania	Riadiaci tím: Ing. Dana Gbelská, Ing. Jana Hudecová Pracovná skupina Hospodárska oblasť: Ing. Marek Rendek, Jana Cingelová, Ing. Katarína Farkašová Pracovná skupina Sociálna oblasť: Ing. Marek Rendek, Jana Cingelová, Ing. Katarína Farkašová Pracovná skupina Environmentálna oblasť: Ing. Marek Rendek, Jana Cingelová, Ing. Katarína Farkašová

	Zapojenie verejnosti: prostredníctvom dotazníkového prieskumu
Obdobie spracovania	November 2014 – Apríl 2014 Harmonogram spracovania

Tabuľka 3 Formulár Ú3 - Harmonogram spracovania PHSR

HARMONOGRAM SPRACOVANIA PHSR																				
Týždeň/Činnosť	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.
1. Etapa - Príprava projektu																				
Príprava projektu, úvodné stretnutie	X																			
2. Etapa - Spracovanie dokumentu																				
Príprava, zber a spracovanie údajov ako podklad pre analytickú časť	X	X																		
Príprava a realizácia dotazníkového prieskumu	X	X	X	X																
Spracovanie analytickej časti dokumentu				X	X															
Spracovanie SWOT analýzy					X															
Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu					X															
Tvorba vízie dokumentu						X														
Zostavenie pracovnej skupinky			X																	
Stretnutia pracovnej skupinky						X				X				X			X			
Spracovanie strategickej časti dokumentu							X	X												
Odovzdanie návrhu strategickej časti dokumentu na pripomienkovanie									X											
Spracovanie programovej časti dokumentu										X	X									
Odovzdanie návrhu programovej časti dokumentu na												X								

pripomienkovanie																			
Spracovanie realizačnej a finančnej časti dokumentu													X	X	X	X			
Odobznanie návrhu realizačnej a finančnej časti dokumentu na pripomienkovanie																	X		
3. Etapa - Záverečné pripomienkovanie a schválenie projektu																			
Prerokovanie dokumentu v samospráve																	X	X	
Verejné pripomienkovanie																	X	X	
Finalizácia dokumentu, zpracovanie pripomienok																			X
Predloženie dokumentu na schválenie																		X	X

Osnova PHSR

Tabuľka 4 Formulár Ú5 - Osnova PHSR

Osnova PHSR	
Úvod	
	• Obsah dokumentu (podľa jednotlivých kapitol) • Stručný popis kontextu vzniku a chronológie prípravy PHSR • Stručné zhrnutie východiskových koncepčných dokumentov týkajúcich sa vymedzeného územia
Časť 1: Analytická časť	
	• Komplexná analýza vnútorného prostredia na základe overeného súboru kvantitatívnych a kvalitatívnych dát (ďalej len „dátová základňa“) podľa jednotlivých oblastí vrátane finančnej a hospodárskej situácie • Analýza silných a slabých stránok územia • Identifikácia hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia (výber hlavných faktorov) • Analýza vplyvu vonkajšieho prostredia na vývoj situácie v území (zoznam) • Ex-post hodnotenie (realizácia existujúceho PHSR vrátane vyhodnotenia rozpracovaných investičných a neinvestičných projektov k 31. 12. príslušného roku)

	• SWOT analýza (súhrnná tabuľka, syntéza výsledkov) • Analýza možných rizík a hrozieb, identifikáciu kritických oblastí rozvoja
Časť 2: Strategická časť	
	• Vízia územia • Formulácia a návrh stratégie • Výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách – oblastiach rozvoja (hospodárska, sociálna, environmentálna)
Časť 3: Programová časť	
	• Konkrétne opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám • Súbor ukazovateľov výsledkov a dopadov vrátane východiskových a cieľových hodnôt
Časť 4: Realizačná časť	
	• Popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PHSR • Popis inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHSR, spôsob komunikácie, kooperácie a koordinácie • Stručný popis komunikačnej stratégie PHSR k jednotlivým cieľovým skupinám • Systém monitorovania a hodnotenia • Akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na dva roky (x+2) – vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a projektov
Časť 5: Finančná časť	
	• Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR • Model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území prepojených na programový rozpočet • Hodnotiaca tabuľka pre výber projektov
Záver	
	• Informácia o schválení a zverejnení PHSR
Prílohy	
	• Príloha č. 1 - Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PHSR • Príloha č. 2 – Zoznam informačných zdrojov použitých v PHSR (Východiskové strategické a koncepcné dokumenty, súvisiaca legislatíva) • Príloha č. 3 – Zoznam skratiek použitých v PHSR • Príloha č. 4 – Zoznam termínov • Príloha č. 5 – Strom problémov • Príloha č. 6 – Strom cieľov

Tabuľka 5 Zoznam analyzovaných dokumentov

Zoznam analyzovaných dokumentov			
Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj
Národná stratégia regionálneho rozvoja	2030	Národná	www.mindop.sk
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja VÚC Bratislava na roky 2014-2020	2014 - 2020	Regionálna	http://www.region-bsk.sk
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Most pri Bratislave 2007-2013	2007 - 2013	Miestna	Obecný úrad
Územnoplánovacia dokumentácia obce Most Bratislave	bez obmedzenia	Miestna	Obecný úrad
Program odpadového hospodárstva obce Most pri Bratislave na roky 2011-2015	2015	Miestna	Obecný úrad
Záverečný účet obce most pri Bratislave (2007-2013)	2007 - 2013	Miestna	Obecný úrad

Zdroj: Vlastné spracovanie

Analýza realizovaných opatrení

Primárnym cieľom štrukturálnej a regionálnej politiky Európskeho spoločenstva je znižovanie regionálnych rozdielov. Táto politika je založená na finančnej solidarite medzi jednotlivými regiónmi. Pomoc jednotlivým regiónom je realizovaná prostredníctvom štrukturálnych fondov a kohézneho fondu, ktoré predstavujú nástroje regionálnej politiky EÚ. V programovom období 2007-2013 finančnú podporu predstavovali:

- Európsky fond regionálneho rozvoja
- Európsky sociálny fond
- Kohézny fond

Cieľom analýzy realizovaných opatrení je vyhodnotenie predchádzajúceho programového obdobia 2007-2013. V uvedenom programovom období boli zrealizované v obci Most pri Bratislave nasledovné projekty:

Tabuľka 6 Realizované aktivity v programovom období 2007-2013

Názov aktivity	Finančná alokácia v EUR	Stav projektu	Výsledky aktivity
<i>Predĺženie pešej zóny o ulicu Školskú, Poľnú a časť 29. augusta</i>	ERDF- 247.979,76 ŠR - 223 181,79 Obec - 24 335,95	Dokončený	Rekonštrukcia centrálnej časti obce Most pri Bratislave

Dobudovanie systému informačných tabulí	Obec - 8 298,-	Dokončený	Nedostatočný
Dobudovanie kanalizácie – ČOV a výtláčné potrubie	Obec - 39 126,-	Rozpracovaný	
Rekonštrukcia ciest II. triedy	BSK		
Rekonštrukcia ulice Športová - II. etapa	ERDF - 146 467,- ŠR - 135 550,- Obec - 121 303,83	Dokončený	Rekonštrukcia centrálnej časti obce
Rekonštrukcia a výstavba chodníkov	Obec - 23 051,59		
Vybudovanie cykloturistických a oddychových trás	Obec - zatiaľ len projekt za 14 280,- EUR		
Výstavba obytného súboru Malinovo - Studené	Tri vody - v procese výstavby		
Výstavba bytových domov a OV pre mladé rodiny lokalita Pod Pšeno I,II	Bytové domy stoja (súkromní investori)		
Cvičisko pre psov	Je súkromné		

Zdroj: Vlastné spracovanie

Všetky realizované projekty riešili problémy v obci, ktoré znižovali jej konkurencieschopnosť, atraktivitu a kvalitu života lokálneho obyvateľstva.

Realizácia aktivít bola uskutočnená prostredníctvom vlastných zdrojov, zdrojov EÚ, štátneho rozpočtu a podpory podnikateľských subjektov.

Z analýzy realizovaných opatrení vyplýva, že sa nepodarilo všetky stanovené projekty naplniť. Zo 60 navrhovaných aktivít sa podarilo zrealizovať 10 projektov. PHSR bolo naplnené na 16,6 %.

1. ANALYTICKÁ ČASŤ

OBSAH:

- Komplexná analýza vnútorného prostredia na základe overeného súboru kvantitatívnych a kvalitatívnych dát (ďalej len „dátová základňa“) podľa jednotlivých oblastí vrátane finančnej a hospodárskej situácie
- Analýza silných a slabých stránok územia
- Identifikácia hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia (výber hlavných faktorov)
- Analýza vplyvu vonkajšieho prostredia na vývoj situácie v území (zoznam)
- Ex-post hodnotenie (realizácia existujúceho PHSR vrátane vyhodnotenia rozpracovaných investičných a neinvestičných projektov k 31. 12. príslušného roku)
- SWOT analýza (súhrnná tabuľka, syntéza výsledkov),
- Analýza možných rizík a hrozieb, identifikáciu kritických oblastí rozvoja

Tabuľka 7 Zoznam kvantitatívnych a kvalitatívnych dát

Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát		
Oblasť dát /téma	Zdroj dát	Webová stránka
<i>História obce</i>	OcÚ Most pri Bratislave	http://www.mostpribratislave.sk
<i>Poloha a prírodné podmienky</i>	OcÚ Most pri Bratislave VÚC BSK Pôdny portál	http://www.mostpribratislave.sk http://www.region-bsk.sk www.podnemapy.sk
<i>Kultúra</i>	OcÚ Most pri Bratislave	http://www.mostpribratislave.sk
<i>Demografia</i>	Štatistický úrad SR OcÚ Most pri Bratislave	www.statistics.sk http://www.mostpribratislave.sk
<i>Bývanie</i>	Štatistický úrad OcÚ most pri Bratislave	www.statistics.sk http://www.mostpribratislave.sk
<i>Školstvo a vzdelávanie</i>	OcÚ Most pri Bratislave	http://www.mostpribratislave.sk/
<i>Zdravotníctvo</i>	OcÚ Most pri Bratislave	http://www.mostpribratislave.sk/
<i>Sociálna starostlivosť</i>	OcÚ Most pri Bratislave	http://www.mostpribratislave.sk/
<i>Technická infraštruktúra</i>	OcÚ Most pri Bratislave	http://www.mostpribratislave.sk
<i>Ekonomická situácia</i>	Štatistický úrad SR OcÚ Most pri Bratislave	www.statistics.sk http://www.mostpribratislave.sk

Zdroj: Vlastné spracovanie

1.1 História obce a kultúrne pamiatky

História obce

Najstaršie dokázané osídlenie obce predstavujú staroslovanské príbytky s črepinami nádob, kosťami zvierat a amorfným zeleným predmetom z 8.-9. storočia v lokalite "Pod Pšeno" (Ľudovo Srňacie). Na okraji obce, na najvýchodnejšom cípe Žitného ostrova, sa v 80. rokoch 20. storočia nachádzala jama po vyťaženom štrku. V stene jamy sa rysovali tmavé fláky – výplne dávnovekých zahĺbených objektov. Počas archeologického výskumu sa zistilo, že ide o stopy dovtedy neznámeho slovanského sídliska. Nájdené črepy v tomto objekte preukázali, že tento

kultový objekt pochádza z druhej polovice 8. storočia až začiatku 9. storočia a je prvou staroslovanskou svätyňou na Slovensku.

Obec Most pri Bratislave sa prvýkrát spomína v roku 1238 ako Pruck, ktorá dostala výsady už v 13. storočí a bola kráľovským majetkom. V roku 1283 bola obec zapísaná ako Pruk. Neskôr obec dostala meno Most nad Dunajom. Meno bolo odvodené podľa rieky Malý Dunaj, ktorý sa často vylieval a pre nerušené spojenie bolo potrebné stavať mosty. V obci v tom čase stáli štyri drevené mosty: jeden stál smerom na Malinovo, druhý nad dedinou, tretí pri dnešnom cintoríne a štvrtý pri dnešnej učiteľskej bytovke. V roku 1659 bola obec uvedená pod názvom Bruckh in der Insel.

V roku 1647 časť obce vlastnila rodina Kerekesovcov a druhú časť eberhardské panstvo, ktorému patrili 3/4 chotára a panstvu zo Svätého Jura štvrtina. V 18. storočí sa od eberhardského panstva odtrhlo panstvo Fél (Tomášov) a vlastníkom Pruku sa stala aj rodina Jeszenákovcov.

V roku 1715 sa v obci nachádzali dva mlyny, výsek mäsa a 30 daňovníkov. Postupne sa obec rozvíjala a bola dosídlená obyvateľmi z Korutánska. V roku 1757 bola postavená rímskokatolícka fara a v roku 1770 rímskokatolícka škola.

V roku 1764 postihlo obec zemetrasenie a o 5 rokov neskôr vyhorela polovica obce.

Na začiatku 19. storočia sa zemepánom obce stal rod Apponyovcov. V roku 1828 bolo v obci postavených už 110 domov a 790 daňovníkov. V roku 1851 žilo v obci 753 katolíckych, 13 evanjelických, 7 židovských obyvateľov. V roku 1896 sa meno obce pomäťarčilo na Dunahidas.

Pokojný život dediny prerušilo obdobie I. svetovej vojny (1914 - 1918), ktorá si vyžiadala 43 životov obyvateľov obce. Po roku 1918 bola v obci bola zriadená pošta, žandárska stanica a obecný úrad.

V roku 1920 sa meno obce zmenilo na nemecky znejúci Bruck a od roku 1927 sa používal názov Most na Ostrove.

V roku 1942 bola obec elektrifikovaná. Pred ukončením II. svetovej vojny do augusta 1945 bolo v miestnej škole umiestnené vojenské zdravotné stredisko Červenej armády.

V roku 1945 prišlo do obce 70 rodín zo Zliechova, 60 z Čičmán, 20 z Košeckého Rovného, 50 z Oravy (z Námestova a okolia) a 22 rodín z Rajeckej Lesnej (pôvodne Friwald). V tomto čase bol zriadený Miestny národný výbor a začal pôsobiť aj ochotnícky divadelný krúžok.

V roku 1949 bolo založené miestne JRD, otvorená materská škola s jedálňou a neskôr aj detské jasle.

V rokoch 1953 - 1954 sa do obce prisťahovalo 18 slovenských rodín z Rumunska, 6 rodín z Maďarska, 4 rodiny z Bulharska, 4 rodiny z Juhoslávie a 6 rodín z okolia Bánoviec nad Bebravou.

V roku 1957 sa začala stavba obchodného domu s rozličným tovarom, pri JRD bolo založené záhradníctvo s predajňou zeleniny. V tomto roku bola tiež prepracovaná budova garáže na požiarnu zbrojnicu.

V roku 1958 bola postavená učiteľská štvorbytovka, dva obchody rozličného tovaru, mäsiarstvo, mliekareň a obchod s textilom. Postupne sa zlepšovala aj úroveň ďalších služieb obyvateľstvu ako napr. oprava obuvi, holičstvo - kaderníctvo.

V rokoch 1959 - 1964 bola postavená nová budova kultúrneho domu. V budove získali miestnosti reštaurácia, kino, telocvičňa ZDŠ, knižnica a miestny národný výbor (dnes obecný úrad). Z bývalých priestorov miestneho národného výboru rekonštrukciou vzniklo zdravotné stredisko s ambulanciou všeobecného lekára a bytom pre lekára obce.

V roku 1960 bol otvorený klub dôchodcov a 1. októbra 1963 bola budova kultúrneho domu odovzdaná telocvičňa pre žiakov školy.

Od 1. októbra 1961 tu začas vychádzal spravodaj Mostu na Ostrove.

V roku 1968 po rekonštrukcii kultúrneho domu boli opäť otvorené detské jasle, opravovalo sa športové ihrisko a v rokoch 1974 - 1975 bol v obci vybudovaný vodovod. 1. júla 1974 bolo meno obce zmenené na Most pri Bratislave.

V rokoch 1981 - 1986 bola celá obec plynofikovaná, až na časť ulice Bratislavská medzi domami č. 21 - 57, ktorá bola plynofikovaná v roku 1989.

K 1. 9. 1988 bola zrekonštruovaná budova bývalej základnej školy (Bratislavská 97) a začala sa využívať ako materská škola.

V roku 1988 sa začala výstavba Domu smútku, ktorá bola odovzdaná do užívania spolu s vysvätením na jeseň roku 1990.

K 1. 12. 1990 bola zrušená Drobná prevádzkareň MNV.

K 1. 3. 1991 ukončili prevádzku detské jasle. Do týchto priestorov sa presťahovala materská škola k 1.9.1991.

V decembri 1994 sa začala prvá etapa výstavby ČOV a hlavného kanalizačného zberača.

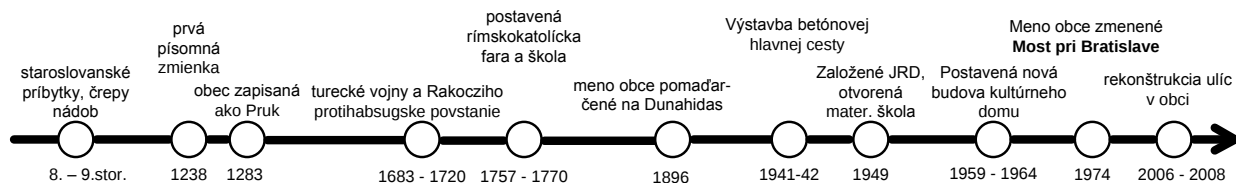
Na základe zmeny územného členenia Slovenskej republiky v roku 1996 sa obec Most pri Bratislave stala súčasťou okresu Senec, Bratislavský kraj.

Po novembri 1989 nastala zmena režimu a začala sa ďalšia etapa vo vývoji obce Most pri Bratislave, ktorá bola poznamenaná nedostatkom financií a pracovných príležitostí. Na druhej strane bolo možné začať súkromne podnikáť, či slobodne vyznávať akékoľvek náboženstvo. Spolu s obcou Malinovo bola vybudovaná čistička odpadových vôd, rozvíjalo sa súkromné podnikanie, viaceré súkromné obchody či služby obyvateľstvu. Prosperovalo miestne Roľnícke združstvo, ktoré vytvorilo priaznivé podmienky pre rozvoj zamestnanosti.

Obce Ivánka pri Dunaji, Most pri Bratislave a Zálesie založili spoločné združenie IVAMOZA na zlepšenie miestnych a turistických možností pre neďalekú Bratislavu, kde videli prosperitu.

V roku 1947 bola k Mostu na Ostrove pripojená osada Hideghét (od roku 1976 Studené), ktorá bola kedysi samostatnou obcou. Táto časť obce sa prvýkrát spomína v roku 1283 ako Vtieth či Mogorheth a potom v roku 1294 ako Heet. V roku 1307 je obec už zapísaná ako Hydegheeth a v roku 1394 ako Némethéth. Neskôr sa meno obce objavuje aj v nemeckej forme Gnadendorf. V roku 1828 bolo v obci 26 domov a 189 obyvateľov a v roku 1851 žilo v obci 168 katolíckych a 6 židovských obyvateľov. V roku 1947 bol Hideghét pripojený k obci Most na Ostrove a v roku 1976 bolo jeho meno poslovenčené na Studené. Osada sa nikdy nevyvinula na väčšie osídlenie a počet jeho obyvateľov sa znižoval. V roku 1869 v osade žilo 166 obyvateľov. Do roku 1900 sa ich počet znížil na 133 a v roku 1921 tu žilo len 94 občanov. V súčasnosti tu žije 198 obyvateľov a je predpoklad, že ich počet bude stúpať vzhľadom na výstavbu v danej lokalite.

Obrázok 1 Časová os významných historických udalostí

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov z OcÚ, 2014

Kultúrne pamiatky

V katastrálnom území obce sa nachádza viacero kultúrnych pamiatok, ktoré sú zapísané v ústrednom zozname kultúrnych pamiatok. Významné kultúrne pamiatky obce znázorňuje nasledovná tabuľka:

Tabuľka 8 Kultúrne pamiatky

Kultúrna pamiatka	Popis
<i>Kostol Božského srdca</i>	• Gotický jednolod'ový kostol, v roku 1910 rozšírený v neorománskom slohu • Zachované gotické kamenné detaily, architektonické články, nástenné maľby a kamenná krstiteľnica zo 14. storočia • V kostolnej záhrade drevený kríž s maľovaným dreveným korpusom, postavený v roku 1933
<i>Božia muka pri dome č. 80</i>	• Postavená na prelome 18.-19. storočia v klasicistickom slohu na pamiatku prekrstenia pôvodného nemeckého obyvateľstva z evanjelického na katolícke náboženské vyznanie
<i>Božia muka pri ceste na Malinovo</i>	• Postavená v 2. polovici 19. storočia
<i>Božia muka na západnom konci obce</i>	• Murovaná stavba na štvorcovom podstavci s polkruhovým výklenkom • Zrekonštruovaná v roku 1958
<i>Malý zvon</i>	• Vyrobený vo zvonárskej dielni Karola Foehra v Bratislave, v roku 1882
<i>Stredný a veľký zvon</i>	• Vyrobený vo zvonárskej dielni Richarda Herolda v Chomutove v roku 1921
<i>Mohyla M.R.Štefánika</i>	• Postavená v roku 1923 vo forme pyramídy s jednoduchou kamennou stélou s nápisom, postavenou pri jej päte
<i>Ústredný kamenný kríž cintorína</i>	• S reliéfom Panny Márie na kamennom korpuse postavený v roku 1879
<i>Pamätná tabuľa v cintoríne</i>	• Obsahuje mená zosnulých zo zrušených hrobov postavená v roku 1991
<i>Prícestný kamenný kríž</i>	• S malým liatinovým krížom, situovaný pri ceste do Studeného, postavený v roku 1909
<i>Drevený kríž</i>	• s maľovaným plechovým korpusom postavený v roku 1933
<i>Budova rímsko-katolíckej fary</i>	• Postavená v roku 1757, mala vzhľad ľudového domu
<i>Pamätník I. svetovej vojny</i>	• Situovaný v kostolnej záhrade, na štvorcovom podstavci s osadeným pylónom s reliéfom hlavy

	Krista, pod podstavcom – socha smútiaceho vojaka, postavený 29.8.1929 obcou Bruk
<i>Ludové domy</i>	• S podstením obráteným do dvora
<i>Kaštieľ</i>	• Situovaný v miestnej časti Studené, postavený v 17. storočí, rodinou Hideghétiovcov ako prízemná renesančná budova

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov z OcÚ, 2014

Významné osobnosti obce

K dôležitým osobnostiam obce Most pri Bratislave patrili miestni farári, ktorí okrem hlásania Božieho slova predstavovali dôležitý aspekt v rozvoji osobnosti tunajšieho obyvateľstva. Významné osobnosti znázorňuje nasledovná tabuľka.

Tabuľka 9 Významné osobnosti obce

Meno	Roky pôsobnosti	Funkcia
<i>Henricus</i>	1315	Farár
<i>Gregorius Augustini</i>	1665	Farár
<i>Blasius Kurczednik či Aurszelnik</i>	1666	Farár
<i>Antonius Mositz</i>	1691	Farár
<i>Philipius Dubruel</i>	1692	Farár
<i>Georgius Leopoldus Janni či Fanni</i>	1694	Farár
<i>Josephus Fuksz</i>	1762	Farár
<i>Joannes Kau</i>	1808	Farár
<i>Josephus Melicsek</i>	1821	Farár
<i>Balthasar Schill</i>	1833	Farár
<i>Josephus Szvoboda</i>	1839	Farár
<i>Mathias Heiberger</i>	1850	Farár a administrátor
<i>Carolus Hottovinszky</i>	1870	Int. administrátor
<i>Josephus Zechmann</i>	1870 - 1872	Farár
<i>Josephus Wanke</i>	1872-1873	Administrátor
<i>Ignatius Kleinhaus</i>	1873-1883	Farár a administrátor
<i>Joanne Dotter</i>	1883- 1902	Farár
<i>Georgely Bognár</i>	1902 - 1927	Farár
<i>Jozef Király</i>	1927	Administrátor
<i>Adalbert Zárecký</i>	1927 - 1935	Administrátor
<i>administrátor Jozef Kubisch</i>	1935 - 1939	Administrátor
<i>Wilhelm Bolomský</i>	1939 - 1941	Farár
<i>Ján Preimy</i>	1941 - 1947	Farár
<i>Jozef Lindtner</i>	1947 - 1952	Administrátor
<i>Ján Klčo</i>	1952 - 1953	Administrátor
<i>Pavol Rafael Fidrik</i>	1953 - 1973	Administrátor
<i>Karol Horváth</i>	1973 - 1976	Administrátor

Jozef Czuczor	1976 - 1989	Administrátor
Ladislav Tóth	1989 - 1990	Farár
Andrej Brunclík	1991	Farár
Jozef Krušac	1991 - 1992	Farár
Ladislav Tóth	1992 - 1995	Farár
Július Tassári	1995 - 2000	Farár
Ján Buček	2000 - 2004	Administrátor
Marián Červený	2004 - 2009	Farár
Stanislav Stohl	2009 -	Farár

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov z OcÚ, 2014

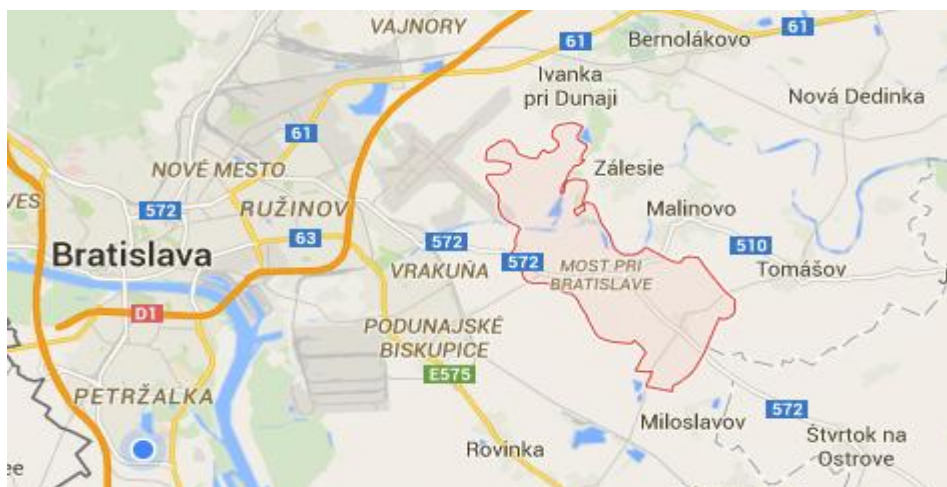
1.2 Poloha a prírodné podmienky

Obec Most pri Bratislave sa rozprestiera v západnej časti Slovenska v blízkosti hlavného mesta Bratislava, od ktorého je vzdialené 3 km.

Lokalita obce v prímestskej časti Bratislavy na jednej strane umožňuje jej obyvateľom využívať veľmi krátky čas na dopravu do zamestnania, škôl ako aj na kultúrne akcie v Bratislave, na strane druhej bývanie mimo mesta poskytuje tiché prírodné prostredie.

Obec je situovaná na Podunajskej nížine v severozápadnej časti Žitného ostrova pri rieke Malý Dunaj a skladá sa z dvoch katastrálnych území: Most pri Bratislave a Studené. Z hľadiska nomenklatury územno–štatistických jednotiek a rovnako i z územnosprávneho členenia SR je obec zaradená do okresu Senec v rámci vyššieho územného celku Bratislavský kraj a úrovne NUTS II Západné Slovensko. Katastrálne obec susedí zo západnej časti s hlavným mestom Bratislava, mestskou časťou Podunajské Biskupice a Vrakuňa, zo severu s obcou Ivanka pri Dunaji, zo severovýchodu s obcami Zálesie a Malinovo, z juhovýchodu s obcami Tomášov, Miloslavov a Dunajská Lužná. Poloha obce vzhľadom na geografické podmienky predstavuje 48°08'32" a 17°16'19".

Obrázok 2 Poloha obce Most pri Bratislave

Zdroj: maps.google.com

Vzdialenosť obce k pólom lokálneho ekonomického rozvoja:

- Podunajské Biskupice – 5,4 km
- Vrakuňa – 5,8 km
- Ivanka pri Dunaji – 7,6 km
- Zálesie – 4,5 km
- Malinovo – 3,9 km
- Tomášov – 6,4 km
- Miloslavov – 6,4 km
- Dunajská Lužná – 8,2 km

Vzdialenosť obce od okresného, krajského a hlavného mesta:

- Senec – 23 km
- Bratislava – 3 km

Poloha obce k pólom ekonomického rozvoja širšieho regionálneho významu:

- Malacky – 56,3 km
- Stupava – 37,7 km
- Pezinok – 21,8 km

Lokalita obce vzhľadom k pólom ekonomického rozvoja medzinárodného významu:

- Viedeň – 92,7 km
- Brno – 149 km
- Budapešť – 214 km

Blízkosť miest vytvára podmienky pre rast a rozvoj okolitých obcí a uspokojovanie potrieb obyvateľov. Obec Most pri Bratislave je veľmi výhodne alokovaná vo vzťahu k pólom regionálneho a medzinárodného významu, čo má pozitívny vplyv na budúci rozvoj obce.

Obec Most pri Bratislave má vidiecky charakter a je súčasťou regionálneho združenia Podunajsko, ktoré vzniklo 29.11.1991. Toto združenie združuje 34 obcí a tiež mesto Senec. Združenie zastupuje záujmy obcí smerom k štátu, nadnárodným organizáciám a iným subjektom. Koordinuje aktivity pri projektoch, organizuje semináre, stretnutia v rámci ktorých si starostovia vymieňajú skúsenosti a pod.

Poloha Regionálneho združenia je veľmi výhodná. Rozprestiera sa v chránenej vodohospodárskej oblasti Žitný ostrov. Výhodná geografická poloha prispieva k rozvoju cestovného ruchu, nakoľko obce sú situované v blízkosti hraníc s Rakúskom a Českou republikou. Regionálne združenie predstavuje pre obec pól ekonomického rozvoja miestneho významu.

Dopravná dostupnosť v rámci polohy obce je atraktívna, vzhľadom k tomu, že je obec od hlavného mesta vzdialená 3 km. Obec sa spája s okolitými centrami prostredníctvom cesty II. triedy č. 572. Dobrá úroveň infraštruktúry zabezpečuje podmienky pre migráciu obyvateľov, ktorí sú väčšinou zamestnaní v mestských sídlach, ale uprednostňujú vidiecke prostredie.

Výhodná poloha a blízkosť významných centier vplýva aj na mieru nezamestnanosti v obci, pretože obyvatelia dočasne migrujú práve do týchto centier.

Prírodné podmienky

Prírodné podmienky vytvárajú predpoklady pre ekonomický rozvoj a vplývajú na kvalitu života lokálneho obyvateľstva.

Fyzickogeografická charakteristika

Geomorfologické podmienky

Bratislavský samosprávny kraj sa nachádza v stredoeurópskom priestore, kde vytvára najzápadnejšie situovaný kraj v Slovenskej republike. Kataster obce Most pri Bratislave je súčasťou podsústavy Panónskej panvy, provincii Západopanónskej panvy, subprovincii Malej dunajskej kotliny, oblasti Podunajskej nížiny. Reliéf obce je prevažne rovinný, nachádza sa 128 m.n.m.

Geologické podmienky

Geologická stavba územia nie je zložitá. V podloží sa nachádzajú neogénne íly, piesky a štrky, ktoré sú v pahorkatinnej časti pokryté sprašami a sprašovými hlinami, v rovinatej časti nánosmi Dunaja a jeho prítokov. Zvyšky lužného lesa sú len pozdĺž toku rieky. Obec má prevažne rovinný povrch.

Pedologické podmienky

V pedologických podmienkach pôdne typy zastupujú fluvizeme, luvizeme, čiernice, kambizeme, rendziny a kultizeme. Celé územie sa intenzívne využíva vzhľadom na úrodnosť pôd.³²

Hydrologické podmienky

V roku 1961 bol regulovaný tok Malého Dunaja. Zvyšok pôvodného koryta rieky dnes tvoria tri jazerá, pôvodne využívané na ťažbu štrku (všetky rybárske a dve z toho aj na rekreáciu a športovanie), zvané Zelené jazerá, ktoré spolu majú plochu 17,6 ha. Obyvatelia z Bratislavy a širšieho okolia dnes využívajú jazerá na krátkodobú rekreáciu a oddych. Dokonca pribúda aj turistov z celého Slovenska a zahraničia. Z Jurského Šúra vyteká kanál Blatina, ktorý sa vlieva do Malého Dunaja práve v chotári obce a je rajom rybárov.

Klimatické podmienky

Celé územie okresu sa nachádza v teplej klimatickej oblasti a patrí k najteplejším na Slovensku. Na podnebie vplýva teplý vzduch prúdiaci z Podunajskej nížiny.

Nerastné suroviny

Na základe evidencie Obvodného banského úradu sa obec Most pri Bratislave nezaraduje do chránených ložiskových území nerastných surovín.

Rastlinstvo a živočíšstvo

Obec Most pri Bratislave leží na toku rieky Malý Dunaj. Hlavnými drevinami rastúcimi v okolí Malého Dunaja sú topoľ čierny, topoľ biely, vŕba krehká, vŕba biela, jaseň štíhly, nepôvodný pajaseň žliazkatý a jelša lepkavá. Bohato zastúpené sú tiež kroviny, hlavne hlohy plamienok plotný, svíb krvavý, bršlen európsky, chmeľ obyčajný a brečtan popínavý. Z vodného rastlinstva sú zastúpené predovšetkým truskavec obyčajný, lekno biele, leknica žltá, vodomor kanadský, stolístok praslenatý, pálka širokolistá, žaburinka menšia. Lužné lesy v okolí Malého Dunaja majú poloprirodzený charakter a zväčša vytvárajú len úzke pásy pozdĺž toku. K prirodzenejším lesom patria najmä vŕbovo-topoľové lužné lesy, topoľové jaseniny, brestové jaseniny, brestové duby, no vyskytujú sa aj agátiny s balotou čiernou. Súčasná štruktúra lesných spoločenstiev je výsledkom hlavne lesohospodárskych zásahov, pôvodný les je možné nájsť už len veľmi zriedkavo. Podstatná časť lesných plôch je premenená na monokultúry s kultivarmi topoľov.

V Malom Dunaji a jeho blízkom okolí žijú viaceré vzácne a chránené živočíchy a rastliny. Z cicavcov sú tu zastúpené najmä kuna červenobrúhá, vydra riečna a ondatra pižmová. Z vtákov sa tu vyskytujú najmä labuť veľká, volavka popolavá, lyska čierna, bocian biely, bučiacik močiarny, rybárik obyčajný, kačica divá. Obojživelníky vyskytujúce sa v okolí Malého Dunaja sú najmä skokan rapotavý a skokan zelený. Z hmyzu je to okrem iných roháč obyčajný. Ryby vyskytujúce sa v toku Malého Dunaja sú sumec západný, čík európsky, hrebenačka vysoká, hrúz bieloplutvý, plž severný, boleň dravý, plotica lesklá, štika severná, jalec hlavatý, jalec tmavý, jalec maloušty, ostriež riečny, karas obyčajný, plotica obyčajná, mieň obyčajný.

Ochrana prírody

V katastrálnom území obce sa nenachádza žiadne chránené územie. Z ekologického hľadiska je toto územie málo stabilné až nestabilné. Toto prostredie má nedostatok vegetačných prvkov a monotónny reliéf krajiny. Vodné toky Malý Dunaj, Šúrsky kanál, Biela voda a vodné plochy štrkových jám sú situované prevažne v severnej časti katastra.

Na území obce sa nachádza niekoľko prvkov nadregionálneho a regionálneho územného systému ekologickej stability:

Prvky nadregionálneho ÚSES

- **Nadregionálny biokoridor Malý Dunaj**

Prepája nadregionálny biokoridor Dunaja s biocentrami v okrese Bratislava. Prechádza tokom Malého Dunaja a jeho meandrami. Nachádzajú sa tu brehové porasty najmä vŕbovo-topoľové, zaplavené lúčne porasty.

- **Nadregionálny biokoridor Šúrsky kanál (Malé Karpaty – Malý Dunaj)**

- Nadregionálny biokoridor Šúrsky kanál – Malý ostrov

Prvky regionálneho ÚSES

- Regionálny biokoridor Dunaj – Malý Dunaj

Prepája dva nadregionálne biokoridory a biocentrum Sobroš. Lesy sú tu vo veľmi malých výmerách, najmä lužné lesy vrbovo topoľové a lužné lesy nízinné.

Životné prostredie

Vzhľadom na jednotlivé stupne poškodenia životného prostredia patrí Bratislavský kraj k silno narušenému prostrediu.

1.3 Štruktúra obyvateľstva

Socio - ekonomický rozvoj primárne závisí od rozvoja ľudských zdrojov, pretože sa podieľa na tvorbe ekonomických hodnôt z podnikateľského hľadiska a z hľadiska spotreby tovarov a služieb. Obyvateľstvo pre obec predstavuje nielen významný sociálny kapitál, ale aj dynamický element vzhľadom na jeho počet, štruktúru, priestorové rozloženie a iné znaky.

Vývoj počtu obyvateľov

Obec Most pri Bratislave zaznamenala k 31.12.2014 2572 obyvateľov, týmto počtom sa obec zaraďuje k väčším vidieckym obciam Slovenska.

Tabuľka 10 Vývoj počtu obyvateľov

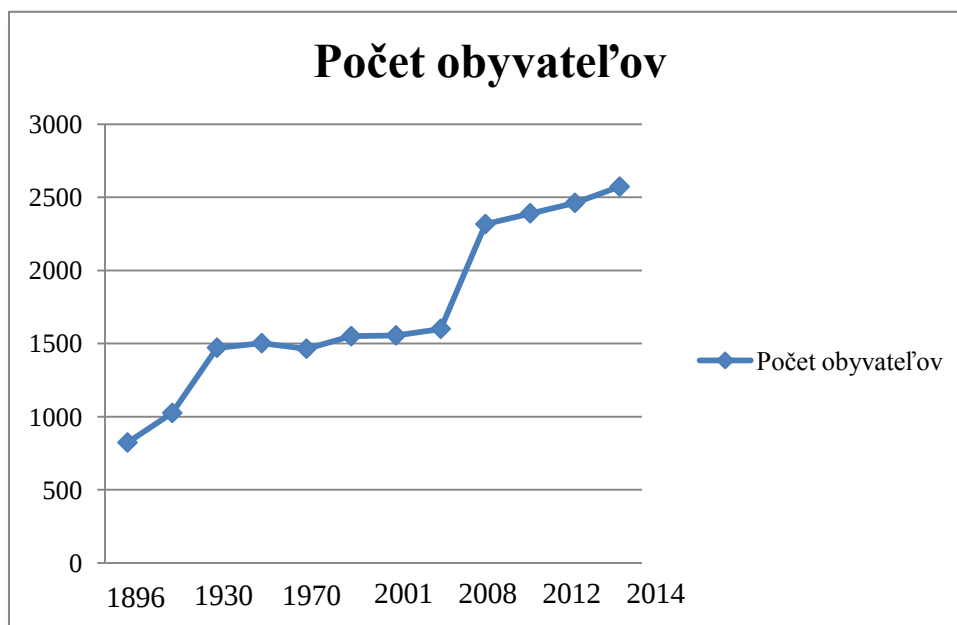
Rok	1896	1900	1930	1940	1970	1990	2001	2006	2008	2010	2012	2014
Počet obyvateľov	823	1025	1471	1502	1464	1550	1555	1600	2316	2390	2461	2572

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov ŠÚ, OcÚ 2014

Na základe uvedených hodnôt v tabuľke vývoj počtu obyvateľstva má rastúci trend. V súčasnosti má obec 2572 obyvateľov. Od roku 1896, kedy bol zaznamenaný najnižší počet obyvateľov 823, až po rok 1940 počet obyvateľov v obci stúpal. Aj napriek dramatickým udalostiam, ktoré sa odohrali v roku 1945 počet obyvateľov ešte stúpal. Až v roku 1970 počet obyvateľov v obci poklesol, čoho dôsledkom mohli byť urbanizačné procesy spojené s vysídľovaním obyvateľstva z vidieckych obcí do miest. Po roku 1990 nárast obyvateľov obce stúpal.

Obrázok 3 Vývoj počtu obyvateľov

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov ŠÚ, OcÚ 2014

Prírodný prírastok/úbytok

Prírodný prírastok predstavuje rozdiel medzi natalitou a mortalitou. V sledovanom období 2008 až 2014 má prírodný prírastok pozitívny vývoj.

Tabuľka 11 Celkový prírastok obyvateľstva

Rok	Prírodný prírastok/úbytok	Migračné saldo	Celkový prírastok
2008	4	129	133
2009	6	148	154
2010	12	101	113
2011	21	167	188
2012	29	77	106
2013	32	86	118
2014	37	64	101

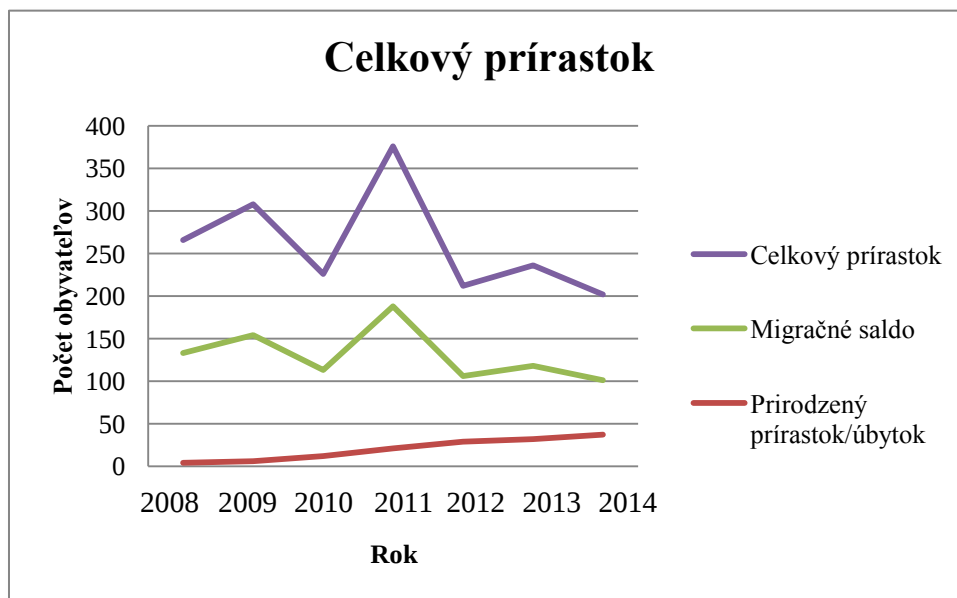
Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov ŠÚ, OcÚ 2014

Migračné saldo vyjadruje rozdiel medzi počtom imigrantov a emigrantov. V rokoch 2008 - 2014 predstavuje migračné saldo kladnú hodnotu, na základe ktorej vyplýva prílev obyvateľstva do obce.

Celkový prírastok znázorňuje súčet prirodzeného prírastku a migračného salda. V sledovanom období dosahuje ukazovateľ pozitívne hodnoty, ktoré vyjadrujú prílev obyvateľov do obce.

Obrázok 4 Celkový prírastok

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov ŠÚ, OcÚ 2014

Hustota obyvateľov

Tabuľka 12 Hustota obyvateľov

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Hustota obyvateľov na m ²	121,8	123,9	125,7	128,2	129,5	133,2	135,3

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov ŠÚ, OcÚ 2014

V sledovanom období bola dosiahnutá najväčšia hodnota 135,3 v roku 2014, ktorá predstavovala 135 obyvateľov na m². Z nasledovnej tabuľky je možné konštatovať, že ide o priamu úmernosť, s narastajúcim počtom rokov, sa zvyšuje aj hustota obyvateľstva. Vzhľadom na predpokladanú realizáciu stavieb domov a bytov, je predpoklad, že hustota obyvateľstva bude mať naďalej stúpajúcu tendenciu.

Veková štruktúra obyvateľov

Obrázok 5 Veková štruktúra obyvateľstva

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov z OcÚ, 2014

V porovnávanom období 2008 - 2014 boli zaznamenané zmeny vo vekovej štruktúre obyvateľstva. V roku 2008 zaznamenala predproduktívna zložka obyvateľstva pokles. Naopak produktívna zložka v roku 2008 prevýšila produktívnu zložku v roku 2014. V oboch rokoch je však stav produktívnej zložky dominantný. V poproduktívnej zložke obyvateľstva nastal pokles v roku 2008 oproti roku 2014.

Štruktúra pohlavia

Koeficient maskulinity vyjadruje %-álne zastúpenie mužov v populácii. V roku 2014 bolo 48% mužov v danej populácii.

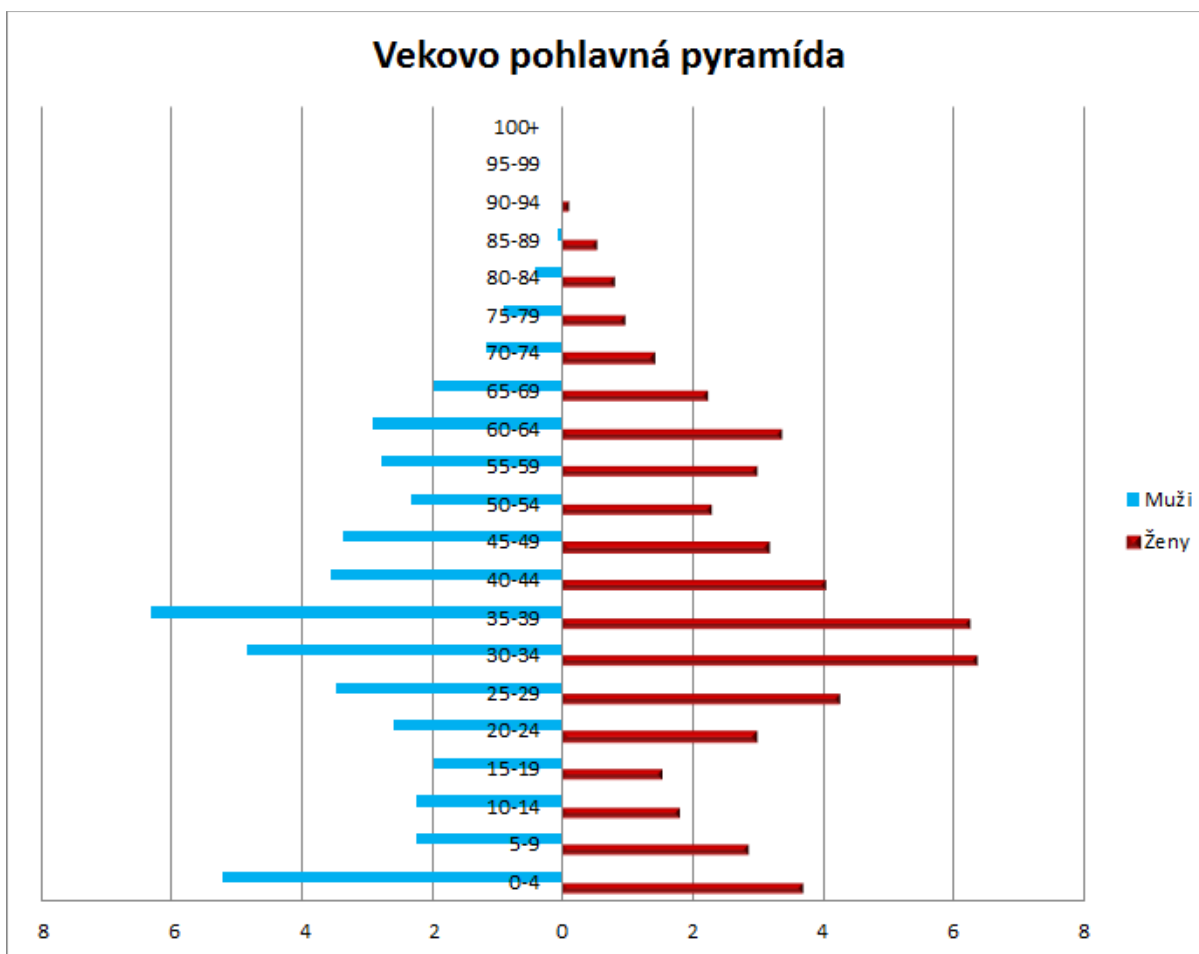
Koeficient feminity znázorňuje %-álne zastúpenie žien v populácii. V roku 2014 bolo 52% žien v danej populácii.

Index maskulinity vyjadruje počet mužov pripadajúcich na 100 žien v populácii. V roku 2014 pripadalo na 100 žien 93 mužov.

Index feminity predstavuje počet žien pripadajúcich na 100 mužov v populácii. V roku 2014 pripadalo na 100 mužov 106 žien.

Obrázok 6 Vekovo pohlavná pyramída

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov z OcÚ, 2014

V roku 2014 sa jedná o progresívny typ vekovej pyramídy t.j., že počet predproduktívnej zložky obyvateľstva prevyšuje poproduktívnu zložku. Pre tento typ pyramídy je charakteristická vysoká natalita, čo vyjadruje, že obyvateľstvo v obci je prevažne mladé.

Index starnutia

Tabuľka 13 Index starnutia

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Index starnutia	48,7	50,61	53,67	55,49	58,23	60,8	58,89

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov z OcÚ, 2014

Index starnutia vyjadruje koľko obyvateľov v poproduktívnom veku pripadá na 100 obyvateľov predproduktívneho veku. Index starnutia počas sledovaného obdobia mal stúpajúcu tendenciu až do roku 2013. V roku 2014 poklesla hodnota indexu starnutia a predstavovala na sto ľudí predproduktívneho veku 58 obyvateľov poproduktívneho veku.

Ekonomická závislosť

Index ekonomickej závislosti starých

Index ekonomickej závislosti starých vyjadruje koľko obyvateľov poproduktívnej zložky pripadá na sto produktívnych ľudí za isté časové obdobie. V obci Most pri Bratislave v roku 2014 na sto produktívnych obyvateľov pripadalo 16 poproduktívnej zložky.

Index ekonomickej závislosti mladých

Index ekonomickej závislosti mladých predstavuje počet obyvateľov predproduktívnej zložky pripadajúcej na sto obyvateľov produktívnej zložky za určité časové obdobie. V roku 2014 pripadalo na sto ľudí predproduktívnej zložky 22 obyvateľov produktívnej zložky.

Index ekonomického zaťaženia

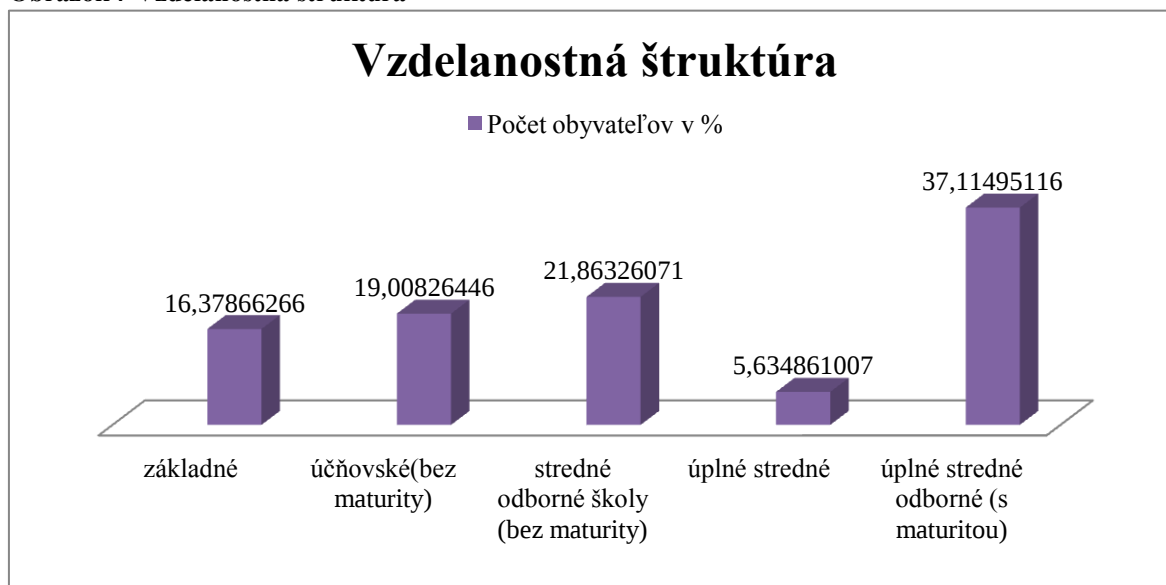
Index ekonomického zaťaženia znázorňuje počet obyvateľov predproduktívnej a poproduktívnej zložky na sto ľudí produktívnej zložky. V roku 2014 v obci na sto obyvateľov produktívnej zložky pripadalo 38 obyvateľov predproduktívnej a poproduktívnej zložky.

Priemerný vek

Priemerný vek vyjadruje vážený priemer počtu prežitých rokov do určitého okamihu. Priemerný vek v obci v roku 2014 bol 37 rokov.

Vzdelanostná štruktúra

Obrázok 7 Vzdelanostná štruktúra

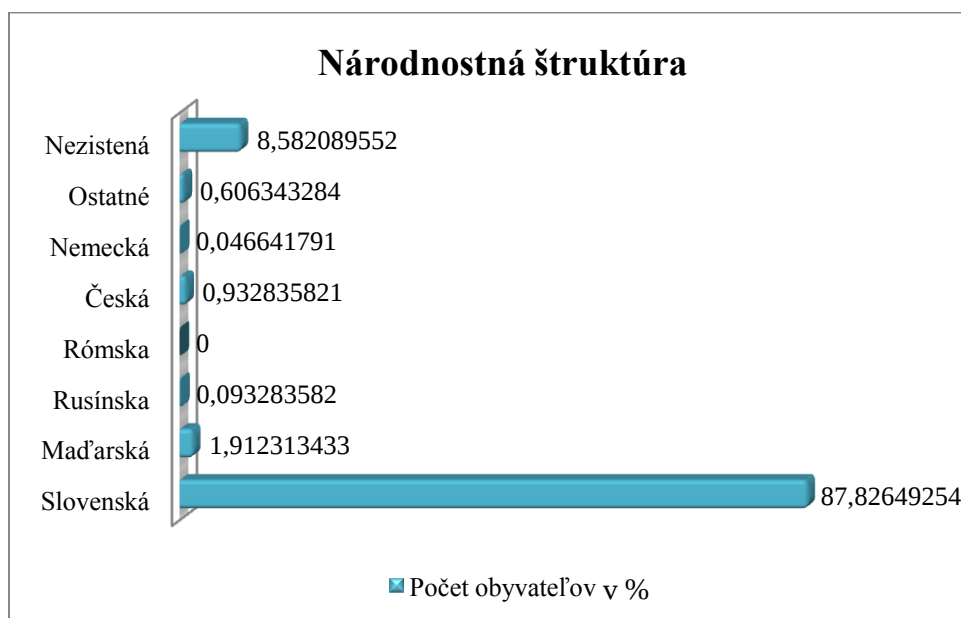
Zdroj: Vlastné spracovanie podľa SODB, 2011

Vzdelanie predstavuje základnú ľudskú činnosť, ktorá vplýva na výrobu a počet firiem v území. Vzdelanostnú úroveň tvorilo v roku 2011 predovšetkým obyvateľstvo 37,11% so stredným odborným vzdelaním s maturitou, so stredným odborným bez maturity 21,86%, 19,01% s učňovským vzdelaním bez maturity, 16,38% obyvateľstva so základným vzdelaním, učňovské vzdelanie s maturitou 5,63%.

Národnostná štruktúra

Obrázok 8 Národnostná štruktúra

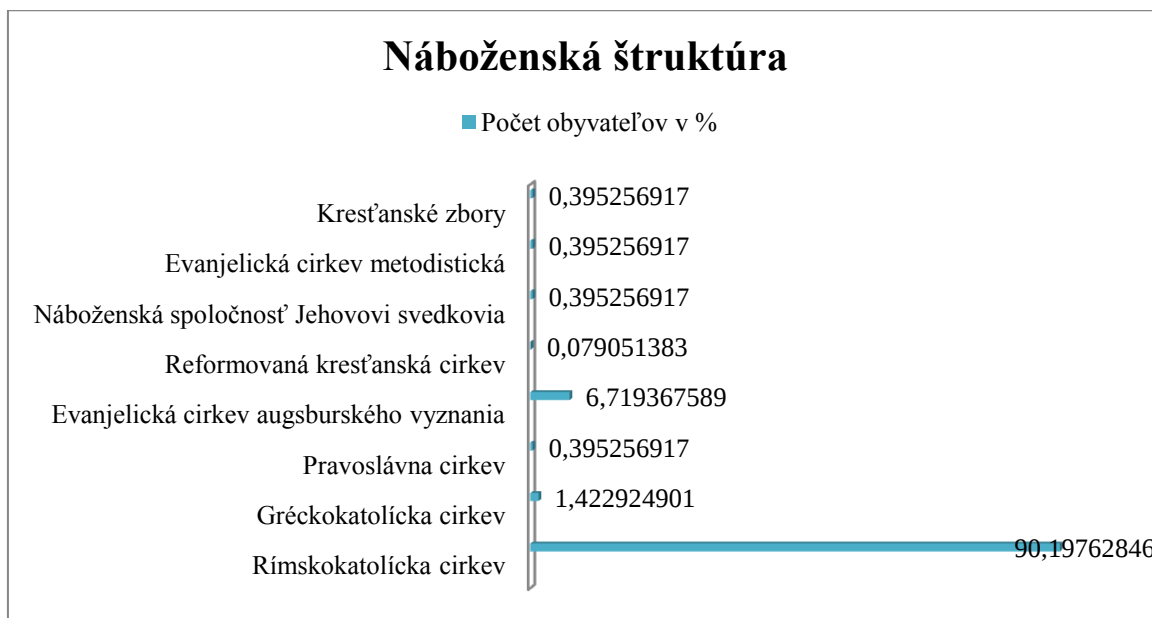
Zdroj: Vlastné spracovanie podľa SODB, 2011

Na základe údajov zo sčítania obyvateľov domov a bytov v roku 2011 sa k obyvateľstvu slovenskej národnosti prihlásilo 87,83%. Ostatné národnosti sú zastúpené veľmi malým podielom: maďarská 1,91%, česká 0,93% a rusínska 0,09%. Národnosť nebola zistená u 8,58% zložky obyvateľstva.

Religiózna štruktúra

Obrázok 9 Náboženská štruktúra

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa SODB, 2011

Z religiózneho hľadiska je obec možné charakterizovať ako homogénnu vzhľadom k tomu, že prevažnú časť tvorí obyvateľstvo rímskokatolíckeho vierovyznania až 90,2 %. K evanjelickej cirkvi augsburského vierovyznania sa hlási 6,72%, ku gréckokatolíckej cirkvi sa hlási 1,42%. Menej ako 1% predstavujú vierovyznania ako pravoslávna cirkev, reformovaná cirkev, náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia, Evanjelická cirkev metodistická, kresťanské zbory.

1.3 Ekonomická štruktúra

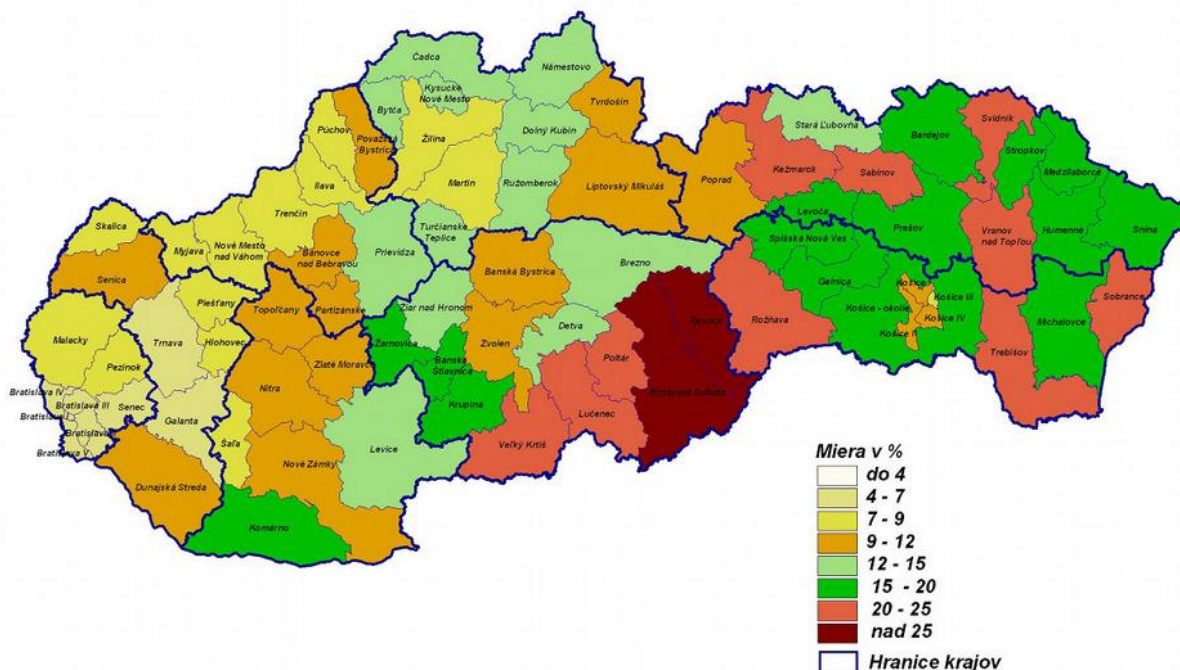
Miera nezamestnanosti

K hlavným faktorom miery nezamestnanosti patrí predovšetkým nevytváranie pracovných miest, zvýšený prítok UoZ v súvislosti s evidenciou absolventov škôl, nesúlad medzi štruktúrou voľných pracovných miest a štruktúrou UoZ.

Obrázok 10 Miera evidovanej nezamestnanosti v okresoch SR

Miera evidovanej nezamestnanosti v okresoch SR k 30.09.2014

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Bratislava

Miera evidovanej nezamestnanosti prepočítaná na základe výberových zisťovaní ŠÚ SR a priemerného počtu uchádzačov o zamestnanie v roku 2013. Algoritmus výpočtu stanovilo MPSVR SR

Zdroj: www.nup.sk, 2014

Ekonomická aktivita obyvateľstva

Ekonomické činnosti ovplyvňujú najmä socio-ekonomickú úroveň miest a obcí. Predstavujú zdroj verejných príjmov, pracovných príležitostí, produkujú tovary a služby, a tak ovplyvňujú dopyt obyvateľstva.

Tabuľka 14 Štruktúra obyvateľstva podľa ekonomickej aktivity

Štruktúra obyvateľstva podľa ekonomickej aktivity	
Pracujúci (okrem dôchodcov)	980
Pracujúci dôchodca	54
Osoby na materskej dovolenke	18
Osoby na rodičovskej dovolenke	58
Nezamestnaní	101
Študent SŠ	77
Študent VŠ	68
Osoby v domácnosti	16
Dôchodcovia	336
Príjemcovia kapitálových príjmov	1
Deti do 16 rokov	316

Iné	11
Nezistené	108
Z toho ekonomicky aktívni	1153
Spolu	2144

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa SODB, 2011

Na základe údajov zo sčítania obyvateľov domov a bytov v roku 2011 bolo v obci Most pri Bratislave z celkového počtu 2144 obyvateľov ekonomicky aktívnych 1153, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje **53,7 %**. Pre obec Most pri Bratislave je typická nízka miera nezamestnanosti vzhľadom na vyššiu dochádzku za prácou do okolitých miest popri prípade iných regiónov.

Obrázok 11 Ekonomicky aktívne obyvateľstvo

Zložka obyvateľstva	Počet obyvateľov	Hospodárske odvetvia zamestnanosti	
		Sektor	Počet zamestnaných
Ekonomicky aktívne obyvateľstvo	1718	Primárny sektor	54
Počet obyvateľov dochádzajúcich za prácou	1121	Sekundárny sektor	240
		Terciárny sektor	805

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa OcÚ Most pri Bratislave, 2014

V roku 2014 predstavovala zložka ekonomicky aktívneho obyvateľstva 1718 obyvateľov. Z toho počet dochádzajúcich obyvateľov za prácou tvorilo 1121. V rámci primárneho sektora bolo zamestnaných 54 obyvateľov, v sekundárnom sektore 240 a v terciárnom sektore 805 obyvateľov.

Tabuľka 15 Evidencia podnikateľských subjektov

Číslo	Názov PS	Sídlo	SK NACE
1	Euro Express, s.r.o.	Bratislavská 133, Most pri Bratislave 900 46	Nákladná cestná doprava (49410)
2	JVK system, s.r.o.	29. augusta 363, 900 46 Most pri Bratislave	Maloobchod s hračkami a hrami v špecializovaných predajniach (47650)
3	Kanalizácia M & M, s.r.o.	Bratislavská 96, Most pri Bratislave 900 46	Čistenie a odvod odpadových vôd (37000)
4	Langer s.r.o.	Budovateľská 195, Most pri Bratislave 900 46	Výroba korenín a chuťových prísad (10840)

5	MK GOLD, s.r.o.	Most pri Bratislave 167, 900 46 Most pri Bratislave	Maloobchod s hodinami a šperkami v špecializovaných predajniach (47770)
6	POLÁK, spol. s r.o.	Studené 524, 900 46 Most pri Bratislave	Veľkoobchod s odpadom a šrotom (46770)
7	PROTOSERVIS, s.r.o.	Bratislavská 97, 900 46 Most pri Bratislave	Výroba ostatných odevov a doplnkov (14190)
8	REFLOW, spol. s r.o.	Nákovná 24, 821 06 Bratislava - m. č. Podunajské Biskupice	Maloobchod s počítačmi, periférnymi jednotkami a softvérom v špecializovaných predajniach (47410)
9	Web Real Group s.r.o.	Most pri Bratislave 203, 900 46 Most pri Bratislave	Reklamné agentúry (73110)

Zdroj: Vlastné spracovanie

V obci Most pri Bratislave je zastúpenie viacerých drobných živnostníkov, ale aj väčších podnikateľských subjektov v oblasti remeselnej výroby, obchodu a služieb. Viacerí podnikatelia majú sídlo v obci, avšak svoju podnikateľskú činnosť vykonávajú mimo územia obce. Existencia podnikateľských subjektov ovplyvňuje finančné možnosti obce aj obyvateľstva. Obec Most pri Bratislave sa v rámci svojich kompetencií snaží vytvoriť podmienky pre zlepšenie podnikateľského prostredia. Najväčšou konkurenčnou výhodou obce je výhodná poloha, vďaka ktorej sa obec stáva atraktívnou pre investorov.

1.5 Technická infraštruktúra

Technická infraštruktúra je dôležitým prvkom vplyvujúcim na sociálny a ekonomický rozvoj. Predstavuje technickú obsluhu daného územia. Ovplyvňuje životné prostredie, vytvára limity v podobe rôznych ochranných, bezpečnostných a hygienických pásiem a zabezpečuje podmienky pre fungovanie ostatných systémov v danej spoločnosti. Technická infraštruktúra zabezpečuje prepájanie nielen výrobcov a spotrebiteľov, ale aj pracovníkov, služieb a tovarov. Technická infraštruktúra bezprostredne podmieňuje alokáciu firiem, ich výkonnosť a efekty.

Cestná doprava

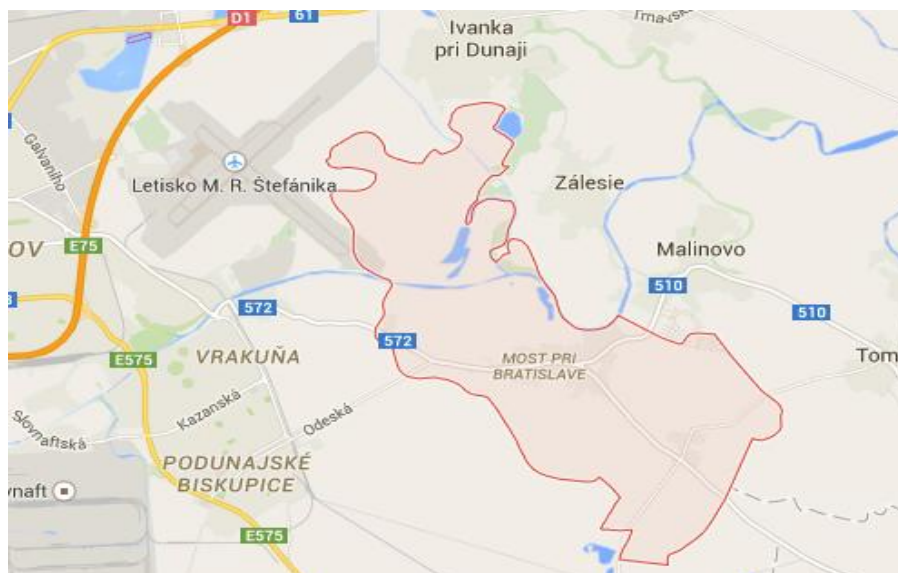
Navrhovaný nultý okruh v úseku Ivanka pri Dunaji - Most pri Bratislave - Jarovce sa stáva dopravne významným prepojením z pohľadu väzieb Slovenska na krajiny EÚ, ako i z pohľadu medzinárodného ťahu sever - juh. Obec Most pri Bratislave má výhodnú polohu voči hlavným dopravným koridorom nadregionálneho až medzinárodného významu, ktoré sa viažu k nultému dopravnému okruhu a mimoúrovňovému križovaniu v západnej časti pri vstupe do obce. Regionálna sieť bezprostredne súvisiaca s územím obce Most pri Bratislave sa dotýka ciest II/572 a II/510. Obe uvedené cesty II. triedy prechádzajú zastavaným územím obce a tvoria jej základnú komunikačnú kostru. Na ne sa pripája sústava miestnych komunikácií. Obec má vďaka polohe v bezprostrednej blízkosti mesta Bratislava veľmi dobré pokrytie linkami Slovak Lines, s vysokým denným počtom párov spojov.

Doplnkovú cestnú sieť, vyznačujúcu sa regionálnym významom v prepojení medzi krajinami a okresmi, vytvárajú cesty:

- II/572 Bratislava – Most pri Bratislave – hranica BSK a

Obrázok 12 Dopravné ťahy obce

Zdroj: maps.google.com

Obec má vybudované miestne komunikácie s dĺžkou 17 km. Na území obce je situovaných 14 autobusových zastávok. V súčasnosti je postačujúci počet spojov, zabezpečujúci presun obyvateľstva.

Železničná doprava

Územím obce neprechádzajú žiadne trasy a zariadenia železničnej dopravy.

Vodovod a kanalizácia

Obec má vybudovaný verejný vodovod s dĺžkou 26 km. Obec disponuje čističkou odpadových vôd a aj kanalizáciou. V rámci objektov, súvisiacich s výstavbou vodného diela na Dunaji bola vybudovaná splašková kanalizačná sieť v obci Most pri Bratislave, v Malinove a časti Studené. Splaškové vody sú čistené v združenom objekte ČOV, ktorý bol vybudovaný v obci Most pri Bratislave a v prevádzke je od roku 2000. V súčasnosti sa z titulu pribúdajúcich nových obytných súborov rieši problém nedostatočnej kapacity kanalizačnej siete. Uvažuje sa o vybudovaní nového kanalizačného výtlačného potrubia do existujúcej ČOV vo Vrakuni.

Obec Most pri Bratislave má vybudovanú splaškovú kanalizáciu gravitačno-prečerpávaciu so smerovaním odpadu do ČOV Most pri Bratislave s recipientom Malý Dunaj. Kanalizačná sieť patrí do správy Kanalizácia M&M s.r.o.

Elektrická energia

Elektrická energia je riešená vonkajšími vedeniami vysokého napätia - 22 kV odbočujúcimi z kmeňového vedenia zo 110/22 kV transformovne Podunajské Biskupice. Nízkonapäťová sieť v obci je zásobovaná prostredníctvom 17 distribučných transformačných staníc. Územím obce prechádzajú nadradené energetické sústavy 400 kV a 110 kV vedenie. Dĺžka elektrického vedenia NN je 24 km.

Plynifikácia

Celé zastavané územie obce je zásobované zemným plynom z miestnych strednotlakových plynovodov, dobudovaných v roku 1989. Zdrojom plynu je vysokotlakové potrubie s vysokotlakovou prípojkou ukončenou regulačnou stanicou v južnej časti obce, z ktorej vedie strednotlakové zásobovacie potrubie. Takmer 93,3 % domácností je plynifikovaných. Dĺžka plynovodnej siete predstavuje 20 km.

Odpadové hospodárstvo

Obec Most pri Bratislave má zavedený zber zmesových komunálnych odpadov a separovaný zber plastov, papiera, skla, biologického odpadu, batérií, veľkoobjemových odpadov, textilu, stavebných odpadov, elektronického odpadu ako aj ostatné a nebezpečné odpady. V určitých častiach obce rozmiestnené kontajnery pre separáciu. Zber zmesového odpadu, papiera, plastov, skla a kovov realizuje firma AVE Bratislava, s.r.o.. Zber bioodpadov je realizovaný občanmi na vlastných pozemkoch, alebo firmou Vassal Eko, s.r.o.. Firma Vassal Eko, s.r.o. sa zaoberá aj zberom veľkoobjemového odpadu a stavebných odpadov, na ktoré sa používajú veľkoobjemové kontajnery. Na zber bioodpadov sa v obci používajú kompostéry a veľkoobjemové kontajnery. O zber elektroodpadov a batérií sa stará firma ANEO, s.r.o.. V prípade týchto druhov odpadov má obec zaužívaný mobilný zber. Zber textilu vykonáva Alojz Krajčír a používajú sa zberové kontajnery. S ostatnými druhmi odpadov zväčša nakladá spoločnosť Vassal s.r.o. a AVE Bratislava, s.r.o..

Telekomunikácie

Územie obce Most pri Bratislave je plne telefonizované so striedavými hustotami telefonizácie. Hlavné napájacie siete sú uložené v zemi. Okrem miestnej siete, územie obce pokrýva signál mobilných operátorov Orange, Telekom, O2. Internetové pokrytie je možné v rámci celého územia obce prostredníctvom telefónnej siete a káblových rozvodov. Internetové pripojenie sa realizuje prostredníctvom individuálneho pripojenia. Cez územie obce prechádzajú káblové siete Slovenských telekomunikácií s ochranným pásmom. Miestny rozhlas má dĺžku 18,1 km.

1.6 Sociálna infraštruktúra

Sociálna infraštruktúra sa zameriava predovšetkým na uspokojovanie potrieb obyvateľstva. Jej rozmiestnenie závisí od štruktúry osídlenia a veľkosti sídiel. Vplýva aj na rozmiestnenie niektorých výrobní. Sociálna infraštruktúra zabezpečuje priestorovú, časovú a proporcionálnu dostupnosť sociálnych služieb a aktivít zameraných na rozvoj človeka (zdravotníctvo, školstvo, šport, kultúra, bývanie, obchodné siete a sieť verejnej správy).

Domový a bytový fond

Bývanie predstavuje kľúčový faktor vplývajúci na rozvoj obce a tvorbu prostredia, v ktorom človek uspokojuje svoje základné potreby. Základnou funkciou obce je obytná funkcia, ktorú reprezentujú rodinné a bytové domy. Bytový fond sa sústreďuje prevažne v tradičných rodinných domoch, ale významnú úlohu začínajú hrať novopostavené a plánované bytové domy, sústredené na okrajových častiach obce (Pod Pšeno, výhľadovo Holomské, Nové polia). Na území obce Most pri Bratislave sa v súčasnosti nachádza 475 rodinných domov a 313 bytov. V časti Studené sa nachádza 78 rodinných domov a 6 bytov. V rámci celého katastrálneho územia obce Most pri Bratislave neobývaných bolo 125 rodinných domov podľa výsledkov SODB v roku 2011. Za dôvody neobývanosti sa považuje najmä zmena vlastníkov domov, domy určené na rekreáciu, domy nespôsobilé na bývanie a iné. Z hľadiska vybavenosti je na vodovod zo spoločného zdroja napojených 418 domov, 38 bytových jednotiek je zásobovaných vodou z vlastného zdroja. Podľa pripojenia 251 domácností má pevnú telefonickú linku a 273 domácností internet. Na plyn je napojených 734 domácností. Na základe percentuálneho vyjadrenia je na plyn napojených 93,3% obyvateľov, na verejný vodovod je napojených 99,7%, 95% obyvateľov je napojených na kanalizáciu, 5% obyvateľov má vlastný septik, 99,5% obyvateľov má splachovací záchod a kúpeľňu. V budúcnosti sa plánuje výstavba 300 až 400 bytových jednotiek.

Školstvo

Súčasnú výchovno-vzdelávaciu sústavu v obci tvorí predškolské aj školské zariadenie prvého a druhého stupňa.

Materská škôlka

Predškolskú výchovu zabezpečuje materská škola s kapacitou 60 detí. Cieľom materskej školy je vytvoriť čo najlepšie podmienky pre prirodzený rozvoj osobnosti dieťaťa prostredníctvom hier, edukačných činností a pohybových aktivít. Pôvodná materská škola bola založená už v roku 1949. Materská škola v obci Most pri Bratislave je situovaná v tichej ulici v juhozápadnej časti obce. Je trojtriedna, s vyučovacím jazykom slovenským. Interiér tvoria dve triedy, z ktorých každá má samostatnú šatňu, herňu. Spoločné je hygienické zariadenie, jedáleň a spálňa. Tretia trieda aj s príslušenstvom je v prístavbe v areáli materskej školy. Súčasťou areálu je školský dvor, ktorý umožňuje deťom tráviť čas vonku rôznorodými aktivitami. Poskytuje celodennú výchovnú starostlivosť deťom vo veku od troch do šesť rokov a deťom s odloženou

povinnou školskou dochádzkou. Zároveň poskytuje deťom aj možnosť poldenného pobytu. V súčasnosti materskú školu navštevuje 60 detí.

Materské centrum Lentilka

Materské centrum Lentilka je dobrovoľné záujmové združenie mamičiek, ktoré si svojpomocne organizujú rôzne činnosti. Materské centrum Lentilka funguje od roku 2010. Veková hranica detí navštevujúcich MC nebola stanovená. MC navštevujú prevažne mamičky na materskej dovolenke a približne 20 detí. Priestory MC poskytuje obec. V súčasnosti sú priestory MC poskytnuté pošte a ako náhradný priestor slúži kultúrny dom. MC sa zameriava predovšetkým na vzdelávaciu, zábavnú a pohybovú činnosť. MC pravidelne organizuje aktivity ako karneval a opekačky v letnom období.

Základná škola

Obec má k dispozícii plnoorganizovanú 9-ročnú základnú školu, ktorá je súčasťou siete základných škôl. Pri základnej škole je zriadená aj školská jedáleň, telocvičňa a školský klub detí. V roku 1994 bola zrealizovaná rekonštrukcia a prístavba jedálne, rekonštrukcia telocvične a kompletná plynofikácia školy. V rámci školského areálu sú situované dve ihriská; futbalové a hádzanárske.

Školu v súčasnosti navštevuje 232 žiakov a vzdelávanie zabezpečujú kvalifikovaní pedagógovia. Základná výučba je rozšírená o výučbu informatiky a výučbu cudzích jazykov.

Zdravotníctvo

Zdravotná starostlivosť je zabezpečovaná v zdravotnom stredisku nachádzajúcom sa na Bratislavskej ulici. Ambulantnú zdravotnícku starostlivosť poskytuje praktický lekár pre dospelých a detský lekár. V obci je tiež gynekologická a stomatologická ambulancia. V obci sa nachádza aj Lekáreň MOST. Odborná zdravotná starostlivosť je poskytovaná v zdravotníckych zariadeniach najmä v nemocnici U milosrdných sestier v Bratislave. Nemocničné služby využívajú obyvatelia v Bratislave, konkrétne v nemocnici s poliklinikou Ružinov. V obci do konca roka 2015 pribudne súkromná jednodňová chirurgia a ďalšie zdravotné stredisko s hyperbarickou komorou ako šiestou na Slovensku. Zdravotné stredisko bude ako polyfunkčný objekt ponúkať pre pacientov aj možnosť ubytovania v apartmánoch.

Sociálna starostlivosť pre občanov

V obci nie je situované zariadenie poskytujúce sociálnu starostlivosť pre občanov. V obci je zabezpečené poskytovanie sociálnej služby formou terénnej opatrovateľskej služby prostredníctvom neziskovej organizácie Ružová záhrada, ktorá sídli v okresnom meste Senec.

Opatrovateľská služba

Obec nemá k dispozícii vlastnú opatrovateľskú službu.

Služby obyvateľstvu

Koncentrácia obyvateľstva v obci podmieňuje aj rozvoj služieb pre obyvateľstvo. Ponuka služieb v obci je veľmi pestrá. V obci sú k dispozícii dve predajne s potravinami, cukrárska výroba, pekáreň, predaj plastových okien, hračkárstvo, predaj bicyklov, nábytku, kancelárskych potrieb, obuvi, zlatníctvo – oprava šperkov, cestovná kancelária, drogéria, reštauračné zariadenia, pohostinstvo, hotelové zariadenie, kvetinárstvo, kaderníctvo – holičstvo, autoservis – pneuservis, požiarna zbrojnica, obecná knižnica. V obci sa tiež nachádza výroba výrobkov z textilu a kože PROTOSERVIS, s.r.o., predaj a servis výpočtovej a kancelárskej techniky, počítačových sietí a internetových služieb – JVK SYSTÉM, predaj meracej a regulačnej techniky – REFLOW. V obci sa nachádza prevádzka potravín Moja Samoška a aj menšie trhovisko. V obci je viacero poskytovateľov pohostinských a stravovacích služieb rôzneho druhu a štandardu, viaceré kombinujú aj ďalšie služby - zábavný program (herne, kasíno). Finančné služby poskytuje pošta. V obci sú k dispozícii dva bankomaty (Slovenská sporiteľňa, Tatrabanka). Špecifické formy podnikových služieb reprezentujú autodopravcovia, vnútroštátna nákladná doprava, poradenské služby. V areáli bývalej MOTOTECHNY sa nachádzajú firma DVOŘÁK – TRUCKCENTRUM a firma KUBALA, zaoberajúce sa medzinárodnou kamiónovou dopravou.

V obci sa nachádza rímskokatolícky kostol a Dom smútku.

Spoločenský, kultúrny a športový život

Obec v súčasnosti disponuje dobrou materiálnou základňou pre napĺňanie kultúrnych potrieb obyvateľov. Je tu moderný kultúrny dom, v ktorom sú pravidelné filmové predstavenia. Kinosála má kapacitu 130 divákov, je tu aj javisko s osvetľovacou technikou, ktorá umožňuje usporadúvať rôzne kultúrne podujatia, ako sú vystúpenia folklórnych súborov, tanečných skupín, spevákov a divadelných súborov. V kultúrnom dome sa nachádza aj telocvičňa s náradňou a kompletne hygienické zázemie. Kultúrne stredisko ďalej zabezpečuje prevádzku knižnice s knižným fondom v počte viac ako 10 tis. titulov.

V historickom objekte kaštieľa v Studenom sa nachádza rekreačno-vzdelávacie zariadenie vybavené prednáškovými a spoločenskými priestormi, reštauráciou, kuchyňou a barom. Slúži na rôzne spoločenské podujatia. Konajú sa tu aj vzdelávacie semináre.

Zaujímavé je aj rekreačné a športové zázemie, prezentované plaveckým bazénom, tenisovými kurtmi, rôznymi detskými atrakciami a pod.). V obci funguje klub kresťanskej mládeže a evanjelické pastoračné centrum na Športovej ulici.

Existujúci futbalový štadión, ktorého zriaďovateľom je obec Most pri Bratislave, má okrem dvoch futbalových ihrísk aj dva tenisové kurty. Súčasťou areálu je športová klubovňa s kanceláriami a hygienickým príslušenstvom.

1.7 Vplyv miestnej samosprávy na ekonomiku obce

Na dosiahnutie cieľov v rámci rozvoja miestnej ekonomiky obce slúžia nasledovné nástroje:

- *Finančné nástroje* - daňové právomoci pozostávajúce z miestnych daní, predovšetkým dane z nehnuteľností a miestne poplatky za komunálny odpad
- *Využitie majetku* - príprava a prenájom nehnuteľností sústredené na podnikateľské aktivity
- *Marketingové nástroje samosprávy*

Obecný majetok a jeho využitie

Tabuľka 16 Majetok obce

Majetok k 31.12.	V tis. Sk 2008	V EUR 2009	V EUR 2010	V EUR 2011	V EUR 2012	V EUR 2013
Neobežný majetok spolu	59 634	2 154 956	2 024 921	2 490 519	3 144 809	3 122 283
Dlhodobý nehmotný majetok	453	10 960	6 660	3 072	53 707	69 568
Dlhodobý hmotný majetok	59 081	2 140 677	2 014 942	1 913 592	2 517 247	2 478 860
Dlhodobý finančný majetok	100	3 319	3 319	573 855	573 855	573 855
Obežný majetok spolu	4 943	152 976	137 881	159 496	134 837	199 105
Zásoby	0	0	0	0	0	0
Pohľadávky	1 093	38 303	27 774	30 753	32 547	35 105
Finančný majetok	1 117	23 255	22 527	44 581	26 722	96 046
Zúčtovanie medzi subjektami VS/transferov	2 733	81 988	74 400	71 334	63 680	56 066
Poskytnuté finančné výpomoci	0	9 430	13 180	12 828	11 888	11 888
Majetok spolu	64 577	2 307 932	2 162 802	2 650 015	3 279 646	3 321 388
Cudzie zdroje	0	0	0	0	0	0
Závazky	12 242	92 498	95 029	28 606	42 095	45 102
Bankové úvery a výpomoci	0	314 795	314 795	298 795	280 769	249 869

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z OcÚ, 2014

Obec Most pri Bratislave disponuje obežným aj neobežným majetkom. V sledovanom období 2008-2013 je možné skonštatovať, že hodnota obecného majetku narastá. K 31.12. 2013 obec disponovala hodnotou majetku **3 321 388** EUR. Z toho neobežný majetok predstavoval 3 122 283 EUR. V rámci dlhodobého nehmotného majetku obec eviduje majetok v hodnote 69 568

EUR. Dlhodobý hmotný majetok predstavuje 2 478 860 EUR. V prípade dlhodobého hmotného majetku obec zaznamenáva pozemky, stavby, dopravné prostriedky a pod. Dlhodobý finančný majetok predstavuje hodnotu 573 855 EUR. Obežný majetok obce vyjadruje hodnotu 199 105 EUR. V rámci obežného majetku obec eviduje pohľadávky v hodnote 35 105 EUR, finančný majetok 96 046 EUR, zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy 56 066 EUR, poskytnuté finančné výpomoci 11 888 EUR. Obec neeviduje zásoby.

Ukazovateľ **hrubá majetková sila** vyjadruje hodnotu obecného majetku na jedného obyvateľa. Na základe tohto ukazovateľa je možné zistiť rozvojový potenciál obce. V roku 2013 hodnota hrubej majetkovej sily predstavovala 1 292 EUR.

Finančné a rozpočtové hospodárenie obce

Finančné hospodárenie je riadené najmä rozpočtom obce, ktorý vyjadruje ekonomickú hospodárnosť obce. Spustením fiškálnej decentralizácie po roku 2005 boli posilnené príjmy samospráv prostredníctvom právomocí, ktoré determinovali výšku miestnych daní. Zaviedol sa systém prerozdelenia daní z príjmu fyzických osôb medzi jednotlivé obce a stali sa vlastným príjmom pre obce. Daňové príjmy predstavujú pre rozpočet processtabilné a opakovateľné zložky. Naopak nedaňové príjmy majú doplnkový charakter, ktoré vychádzajú z vlastníctva, prevodu majetku a činností obce.

Bežné príjmy a výdavky

Tabuľka 17 Bežné príjmy obce

Kategória	Ekonomická klasifikácia	V tis. SK 2008	V EUR 2009	V EUR 2010	V EUR 2011	V EUR 2012	V EUR 2013
100	Daňové príjmy	14 310	493 870	452 597	548 543	602 505	615 449
200	Nedaňové príjmy	2 508	105 157	81 332	85 836	87 725	138 421
300	Granty a transfery	5 491	258 118	297 863	312 162	306 771	341 179
	Príjmy základnej školy	0	0	0	0	12 700	8 866
Bežné príjmy spolu		22 309	857 145	831 792	946 541	1 009 701	1 103 915

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z OcÚ, 2014

V roku 2013 bežné príjmy predstavovali hodnotu 615 449 EUR. V porovnaní s predchádzajúcimi rokmi príjmy dosiahli najvyššiu hodnotu. Daňové príjmy zahŕňajú napr. dane z majetku, čiže dane z nehnuteľností, stavieb a pozemkov, domáce dane za tovary a služby a pod. Nedaňové príjmy dosiahli v roku 2013 tiež najvyššiu hodnotu 138 421 EUR. Nedaňové príjmy zahŕňajú napr. príjmy z podnikania a vlastníctva majetku, administratívne poplatky, úroky z úverov a pod.

Bežné výdavky

Výdavky obce predstavujú realizáciu jednotlivých činností počas rozpočtového roka. V sledovanom období 2008 - 2013 predstavujú všeobecné verejné služby, v rámci ktorých sú zahrnuté mzdové náklady, poisťné do poisťovní, cestovné náhrady, výdavky na energie, vodné, stočné, poštové služby, koncesionárske poplatky, výdavky na materiál, školenia, právne služby, matrika, referendum a voľby 2010, splácanie úrokov.

Tabuľka 18 Programový rozpočet obce

Kategória	Funkčná klasifikácia	V tis. SK 2008	V EUR 2009	V EUR 2010	V EUR 2011	V EUR 2012	V EUR 2013
01.	<i>Všeobecné verejné služby</i>	6 701	230 770	201 713	244 566	240 471	230 208
03.	<i>Požiarna ochrana/verejný poriadok a bezpečnosť</i>	165	4 452	3 872	10 341	6 612	5 286
04.	<i>Všeobecná ekonomická oblasť</i>	1384	74 042	45 965	52 975	44 101	80 167
05.	<i>Ochrana životného prostredia</i>	2 389	80 774	78 453	90 663	59 474	69 771
06.	<i>Občianska vybavenosť a bývanie</i>	580	16 618	40 687	18 860	25 693	25 712
08.	<i>Rekreácia, šport, kultúra, náboženstvo</i>	1 365	38 275	28 436	24 984	26 737	36 995
09.	<i>Vzdelávanie</i>	2 227	79 490	82 876	101 385	101 659	111 295
10.	<i>Sociálne zabezpečenie</i>	406	12 209	15 747	13 102	16 326	15 914
Bežné výdavky spolu		15 217	536 630	497 749	556 876	521 073	575 348

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z OcÚ, 2014

Podstatná časť výdavkov bola vynaložená na vzdelávanie, všeobecnú ekonomickú oblasť a ochranu životného prostredia. Vzdelávanie zahŕňalo výdavky najmä na predškolskú výchovu. V ekonomickej oblasti boli finančné prostriedky alokované najmä do činnosti stavebného úradu a cestnej dopravy. V oblasti životného prostredia boli vynaložené výdavky najmä na nakladanie s odpadmi, nakladanie s odpadovými vodami, ochrana prírody a krajiny. Významnou rozpočtovou položkou bola rekreácia, šport, kultúra, náboženstvo, v rámci ktorej boli zaznamenané výdavky na športové služby, knižnicu, ostatné kultúrne služby, miestny rozhlas, náboženské a iné spoločenské služby.

Občianska vybavenosť a bývanie predstavuje výdavky napr. na verejné osvetlenie. Menšie avšak tiež významné položky predstavujú výdavky na sociálne zabezpečenie a požiarnu

ochranu verejný poriadok a bezpečnosť. Sociálne zabezpečenie zahŕňa výdavky na sociálne služby. S položkou verejný poriadok a bezpečnosť sú spojené výdavky najmä na ochranu pred požiarmi.

Kapitálový rozpočet

Tabuľka 19 Kapitálový rozpočet obce

Druh príjmu/Rok	V tis. Sk 2008	V EUR 2009	V EUR 2010	V EUR 2011	V EUR 2012	V EUR 2013
Kapitálové príjmy	15 579	298 126	6 656	9 000	3 340	2 213
Kapitálové výdavky	25 923	350 402	29 470	29 186	109 809	26 582

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z OcÚ, 2014

Kapitálové príjmy v sledovanom období majú kolísavú tendenciu. Najvyšší objem príjmov bol zaznamenaný v roku 2009 a naopak najnižší príjem bol evidovaný v roku 2011. V oblasti výdavkov boli zaznamenané kolísavé hodnoty. Najvyšší objem výdavkov bol v roku 2009, kedy bola realizovaná dostavba Materskej školy, rekonštrukcia ul. Športovej, autobusová zástavka, rekonštrukcia verejného osvetlenia na Bratislavskej ulici, projektová dokumentácia – revitalizácia verejných priestranstiev a výtlačné potrubie. Naopak najnižší objem výdavkov bol v roku 2013.

Daňová a finančná sila obce

Tabuľka 20 Finančné a daňové indikátory obce

Ukazovateľ/Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Daňová sila obce	184,68	192,02	175,97	213,27	233,51	240,37
Finančná sila obce	186,81	292,37	291,77	334,64	352,78	373,02

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií z OcÚ, 2014

Daňová sila obce predstavuje objem daní na jedného obyvateľa. Daňová sila obce má stúpajúcu tendenciu. Najnižšiu hodnotu dosiahla v roku 2008 a naopak najvyššiu hodnotu dosiahla v roku 2013.

Finančná sila obce je rozšírená o objem dotácií a predstavuje mieru závislosti na iných rozpočtoch. Finančná sila podobne ako daňová sila má rastúcu tendenciu. Najnižšiu hodnotu dosiahla v roku 2008 a naopak najvyššiu hodnotu dosiahla v roku 2013.

1.8 Názory a požiadavky občanov na budúci rozvoj obce

Dotazníkový prieskum predstavuje dôležitý nástroj definovania rozvojových priorít a cieľov obce. S cieľom zistenia potrieb a názorov lokálneho obyvateľstva bol v obci Most pri Bratislave realizovaný dotazníkový prieskum, prostredníctvom ktorého mohli občania vyjadriť svoje názory a požiadavky a identifikovať kľúčové problémy obce. Dotazník bol rozdelený do štyroch tematických častí:

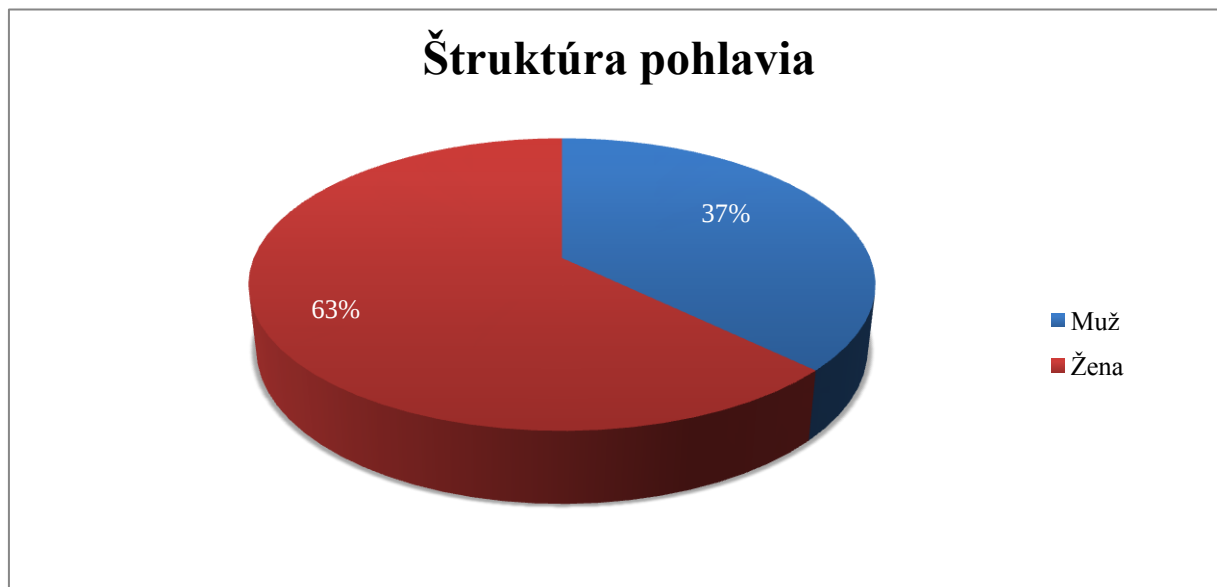
- Charakteristika respondentov
- Obec ako priestorová jednotka
- Obec ako sociálna jednotka
- Obec ako rozvojová jednotka

Z celkového počtu obyvateľov sa do prieskumu zapojilo 94 respondentov, čo v percentuálnom vyjadrení predstavuje 3,65%. V rámci dotazníkového prieskumu bolo položených 20 otázok, 3 otvorené otázky, 5 bodovacích a 11 uzatvorených otázok.

Charakteristika respondentov

Prvá časť dotazníkového prieskumu bola zameraná na zistenie základných informácií o respondentovi ako vek, štruktúra pohlavia a ekonomická pozícia respondentov.

Obrázok 13 Štruktúra pohlavia

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2014

Do dotazníkového prieskumu sa zapojilo 94 respondentov. Z celkového počtu opýtaných, podiel mužov predstavuje 37% a podiel žien 63%.

Obrázok 14 Veková štruktúra

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2014

Z hľadiska vekovej štruktúry sa do dotazníkového prieskumu zapojili 2% respondentov vo veku do 25 rokov, 96% respondentov vo veku od 25 do 59 rokov a 2% respondentov nad 60 rokov.

Obrázok 15 Ekonomická pozícia

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2014

Ekonomickú štruktúru respondentov predstavuje 69% zamestnaných, 13% na materskej dovolenke, 12% podnikateľov, 2% študentov, 2% nezamestnaných a 2% dôchodcov.

Obec ako priestorová jednotka

Druhá časť dotazníkového prieskumu bola zameraná na obec ako priestor. Cieľom bolo zistiť, ako obyvatelia obce vnímajú obec, čo považujú za výhody bývania v obci a naopak, čo za nevýhody, aké sú ich prioritné lokalizačné faktory. Prostredníctvom bodového hodnotenia sa mohli vyjadriť k poskytovaniu služieb v obci v súčasnosti a o čo by v budúcnosti mali záujem.

Obrázok 16 Ako dlho bývate v obci?

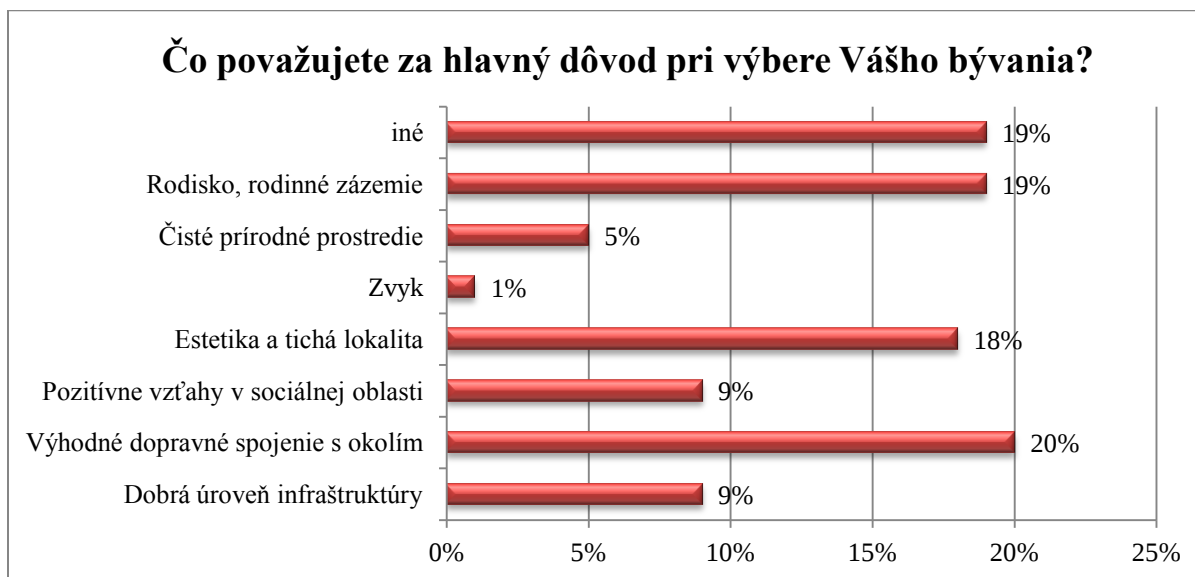

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2014

31% respondentov uviedlo, že v obci býva viac ako 20 rokov. 11% opýtaných žije v obci 11 až 20 rokov. 6 až 10 rokov žije 25% respondentov a 33% tvoria tí, ktorí bývajú v obci menej ako 6 rokov.

Obrázok 17 Čo považujete za hlavný dôvod pri výbere Vášho bývania?

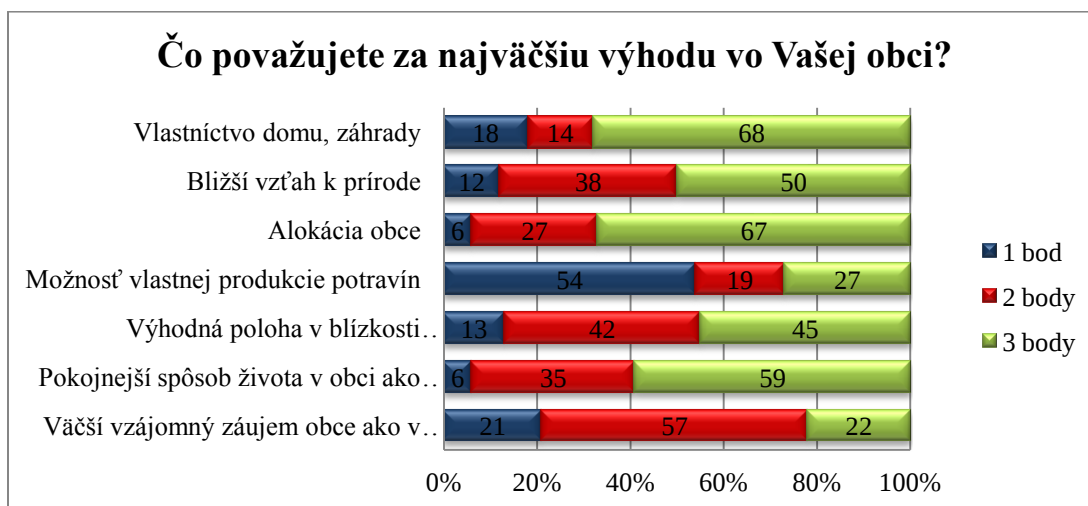

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2014

*Uvedené informácie sú v %

Najpríťažlivejším faktorom ovplyvňujúcim výber bývania je pre respondentov výhodné dopravné spojenie s okolím. S týmto dôvodom sa stotožňuje 20% respondentov. 19% respondentov tvrdí, že za hlavný dôvod pri výbere svojho bývania považuje rodisko, rodinné zázemie, alebo iné dôvody ako napríklad blízkosť hlavného mesta, nízka cena bytu, domu resp. pozemku. 18% respondentov pri výbere bývania ovplyvňuje estetika a tichá lokalita. 9% respondentov udáva ako hlavný dôvod dobrú úroveň infraštruktúry a rovnaké percento pozitívne vzťahy v sociálnej oblasti. 5% opýtaných považuje za hlavný dôvod čisté prírodné prostredie a zvyšné 1% zvyk.

Obrázok 18 Čo považujete za najväčšiu výhodu vo Vašej obci?

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2014, *Uvedené informácie sú v %

68% respondentov uvádza ako najväčšiu výhodu vlastníctvo domu, záhrady. 67% opýtaných považuje za najväčšiu výhodu alokáciu obce, a však pre 6% táto výhoda nie je podstatná. 59% respondentov sa prikláňa k pokojnejšiemu spôsobu života v obci ako v meste, pre 6% respondentov nie je toto tvrdenie dôležité. Blížší vzťah k prírode je dôležitý pre 50% opýtaných a pre 45% je dôležitá výhodná poloha v blízkosti hlavných dopravných trás. 54% respondentov sa vyjadrilo, že nepovažuje za najväčšiu výhodu možnosť vlastnej produkcie potravín.

Obrázok 19 Čo považujete za najväčšiu nevýhodu bývania vo Vašej obci?

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2014

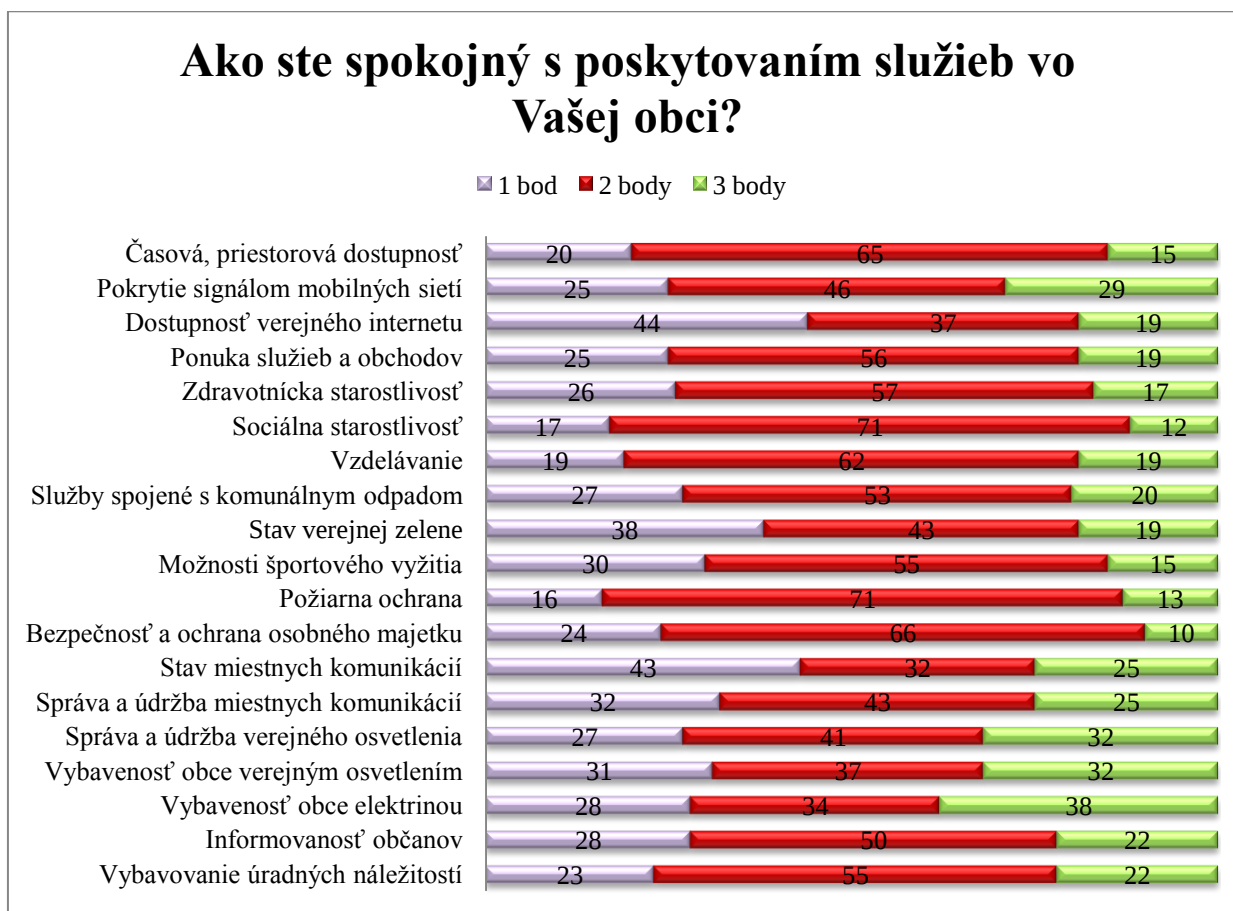
*Uvedené informácie sú v %

40% respondentov uvádza ako hlavnú nevýhodu zlé dopravné spojenie a 37% nízku úroveň technickej infraštruktúry. Slabé možnosti nákupu a využívania služieb označilo 29% ako nevýhodu, a však pre 32% opýtaných táto nevýhoda nie je podstatná. Podobne, 27% respondentov vidí ako nevýhodu málo pracovných príležitostí, zatiaľ čo pre 40% táto nevýhoda nie je dôležitá. 17% respondentov ako nevýhodu označilo z možností iné.

Ako ste spokojný s poskytovaním služieb vo Vašej obci?

Obrázok 20 Ako ste spokojný s poskytovaním služieb vo Vašej obci?

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2014

*Uvedené informácie sú v %

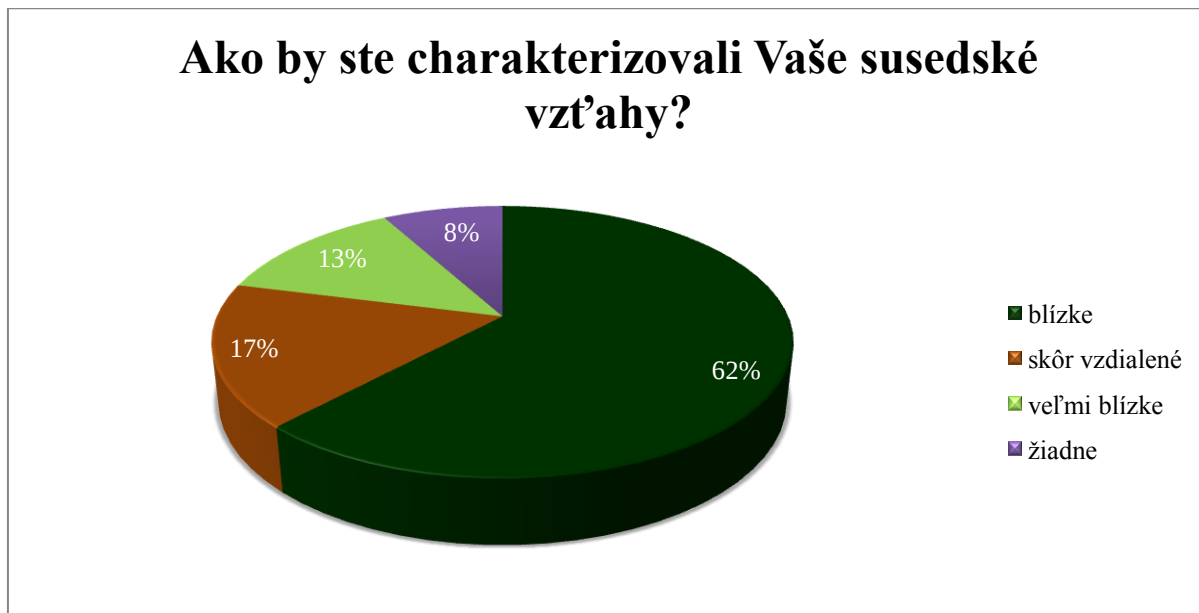
V obci Most pri Bratislave najviac obyvateľov vyjadrilo spokojnosť s vybavenosťou obce elektrinou (38%), s vybavenosťou obce verejným osvetlením (32%), s pokrytím signálom mobilných sietí (29%). Obyvatelia obce sú tiež spokojní s vybavovaním úradných náležitostí (22%), informovanosťou obce (22%), službami spojenými s komunálnym odpadom (20%). Najmenej spokojní sú občania s dostupnosťou verejného internetu (44%), stavom miestnych komunikácií (43%), stavom verejnej zelene (38%), vybavenosťou obce verejným osvetlením (31%), možnosťami športového vyžitia (30%).

Obec ako sociálna jednotka

Zámerom tretej časti dotazníkového prieskumu bolo nielen zistenie úrovne sociálnych vzťahov, aktivizácie obyvateľstva do rozhodovacích aktivít obce, ale aj miestnej samosprávy k občanom, ktorí výrazne ovplyvňujú spokojnosť a kvalitu života v obci.

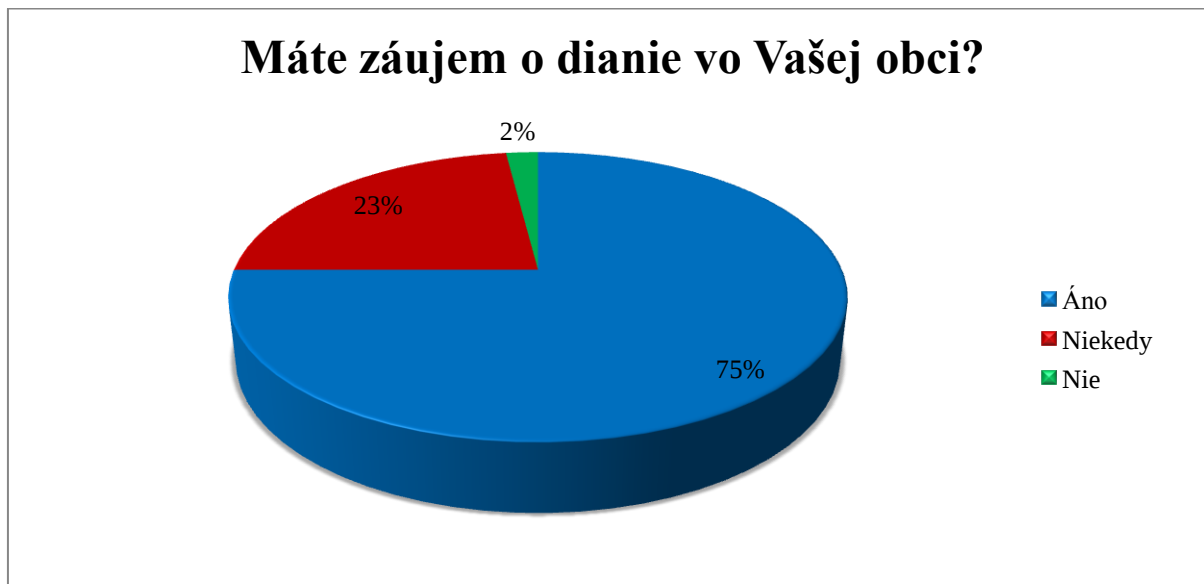
Obrázok 21 Ako by ste charakterizovali Vaše susedské vzťahy?

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2014

62% respondentov vníma susedské vzťahy ako blízke. Naopak 17% obyvateľov považuje susedské vzťahy za vzdialené. 13% opýtaných pokladá susedské vzťahy za veľmi blízke a 8% respondentov neudržiava žiadne vzťahy.

Obrázok 22 Máte záujem o dianie vo Vašej obci?

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2014

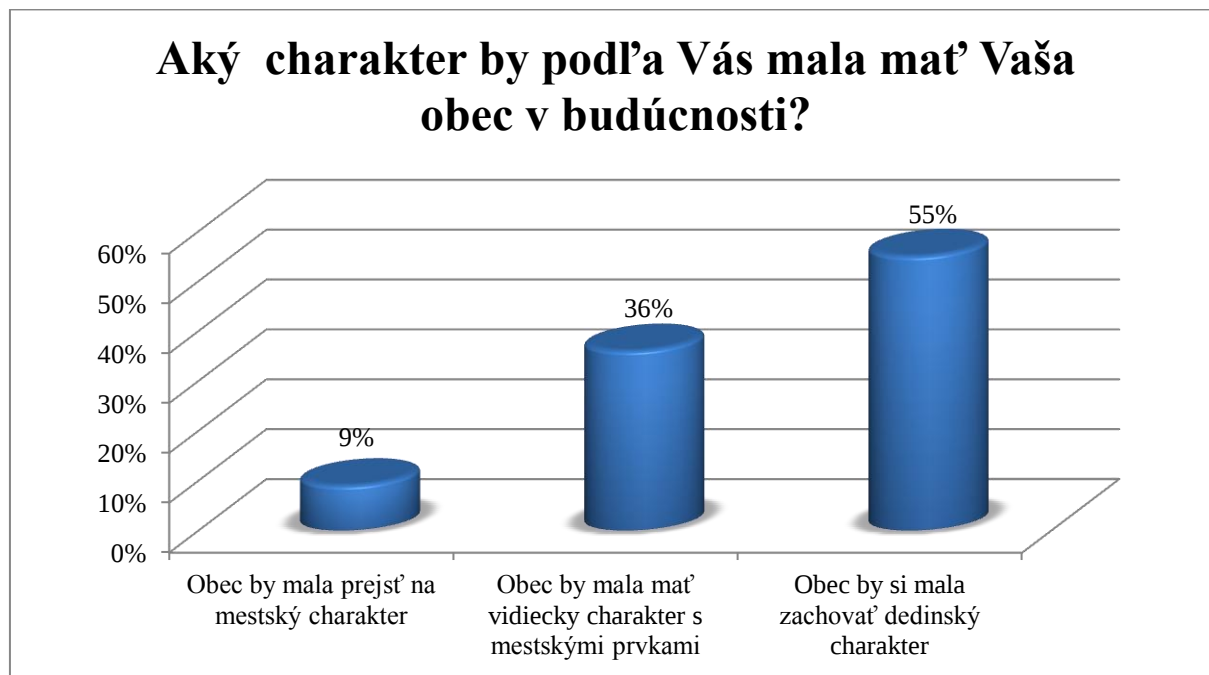

Z dotazníkového prieskumu vyplýva, že prevažná väčšina obyvateľov až 75% sa o dianie v obci zaujíma. 23% respondentov sa o dianie zaujíma len niekedy. Nezaujem o dianie v obci prejavili 2% opýtaných.

Obec ako rozvojová jednotka

Posledná časť dotazníkového prieskumu sa sústreďovala na budúci rozvoj obce, pre ktorú sú východiskovým aspektom práve názory a pohľady občanov. V rámci prezentácie svojich názorov občania zároveň identifikovali kľúčové problémy obce akútnosť ich riešenia.

Obrázok 23 Aký charakter by podľa Vás mala mať Vaša obec v budúcnosti?

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2014

Z informácií z grafu vyplýva, že 55% respondentov chce, aby si obec v budúcnosti zachovala vidiecky charakter. 36% opýtaných si myslí, že do obce by mali byť včlenené prvky mestskej architektúry. A 9% respondentov by si vedelo predstaviť obec s mestským charakterom.

Obrázok 24 Máte zásluhu aj vy osobne na skvalitňovaní života v obci?

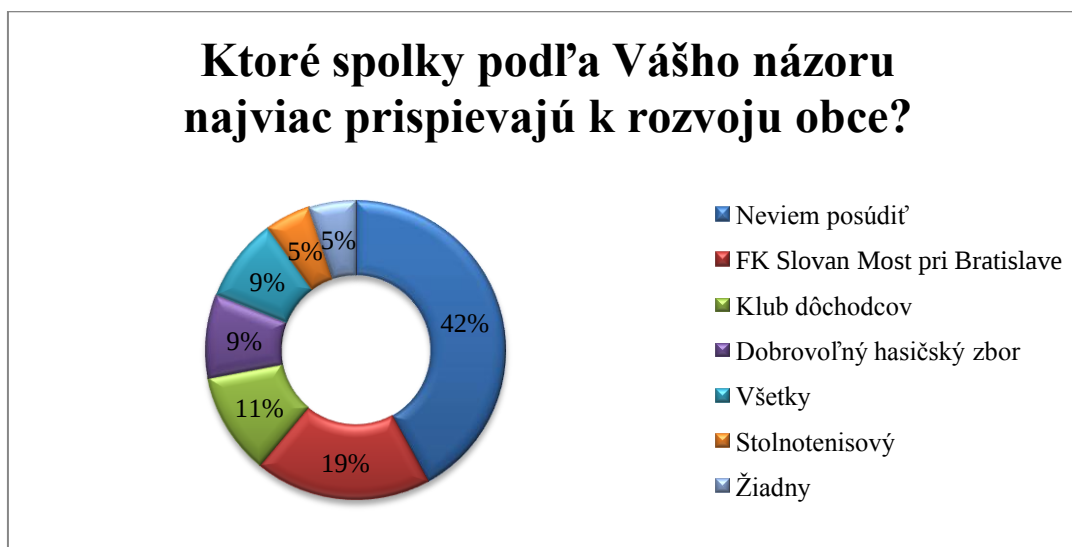

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2014

Z uvedeného grafu vyplýva, že 37% respondentov sa podieľa na rozvoji obce a zlepšení kvality obce predovšetkým starostlivosťou o čistotu okolia domu a ulice, zapájaním sa do brigád organizovaných obcou napr. Deň Zeme, participovaním pri realizácii obecných podujatí, a to na kultúrno-športových aktivitách, ako aj prostredníctvom občianskeho združenia Pod Pšeno.

63% respondentov nemá zásluhu na skvalitňovaní života v obci. Ako dôvod 45% respondentov uviedlo nedostatok voľného času. Z dôvodu nedostatočnej informovanosti odpovedalo 32% respondentov. Z dôvodu nerešpektovania pripomienok 9%, z pasivity 7% a 6% opýtaných uviedlo iný dôvod, ako napr. zdravotný stav. Z dôvodu negatívnych vzťahov s obecným úradom sa vyjadrilo 1% respondentov.

Obrázok 25 Ktoré spolky podľa Vášho názoru najviac prispievajú k rozvoju obce?

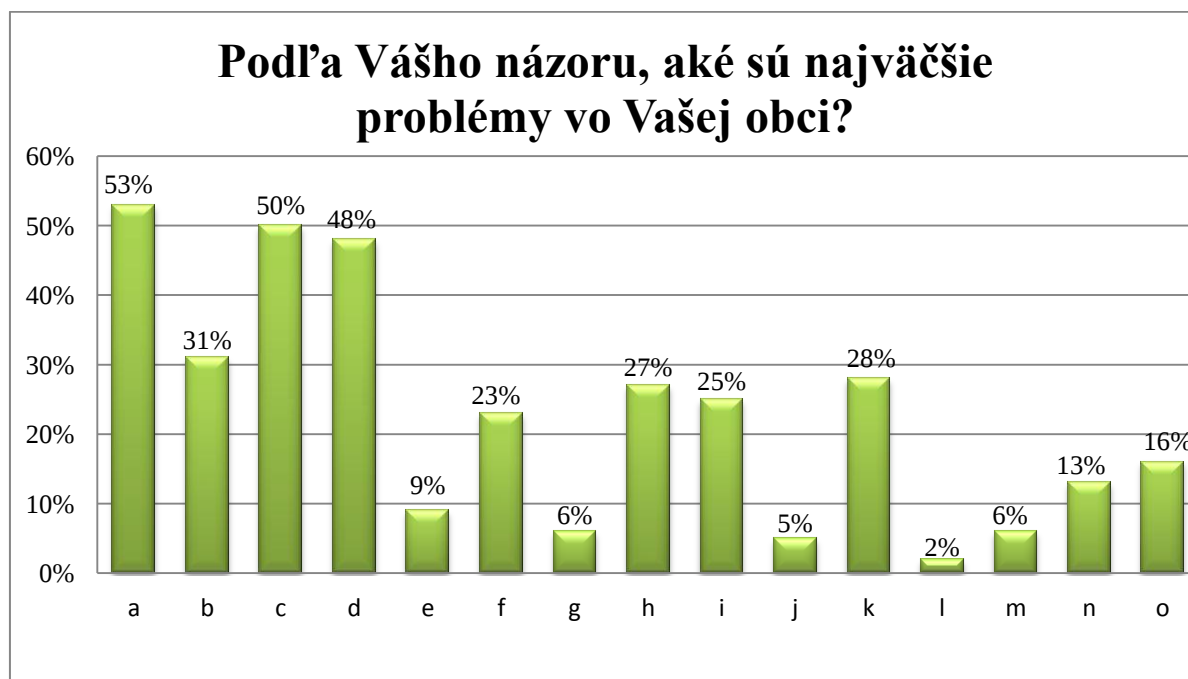

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2014

19% respondentov uviedlo, že k rozvoju obce prispieva FK Slovan Most pri Bratislave. 11% opýtaných označilo Klub dôchodcov ako prispievateľov k rozvoju obce. 9% opýtaných sa domnieva, že k rozvoju obce prispievajú rovnakou časťou všetky spolky. Dobrovoľný hasičský zbor označilo taktiež 9% respondentov. 5% podľa opýtaných k rozvoju obce prispieva Stolnotenistový klub TJ Slovan a rovnaké % respondentov si myslí, že žiaden spolok neprispieva k rozvoju obce. Až 42% opýtaných nevedelo posúdiť, ktoré spolky prispievajú k rozvoju obce.

Obrázok 26 Podľa Vášho názoru, aké sú najväčšie problémy vo Vašej obci?

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2014

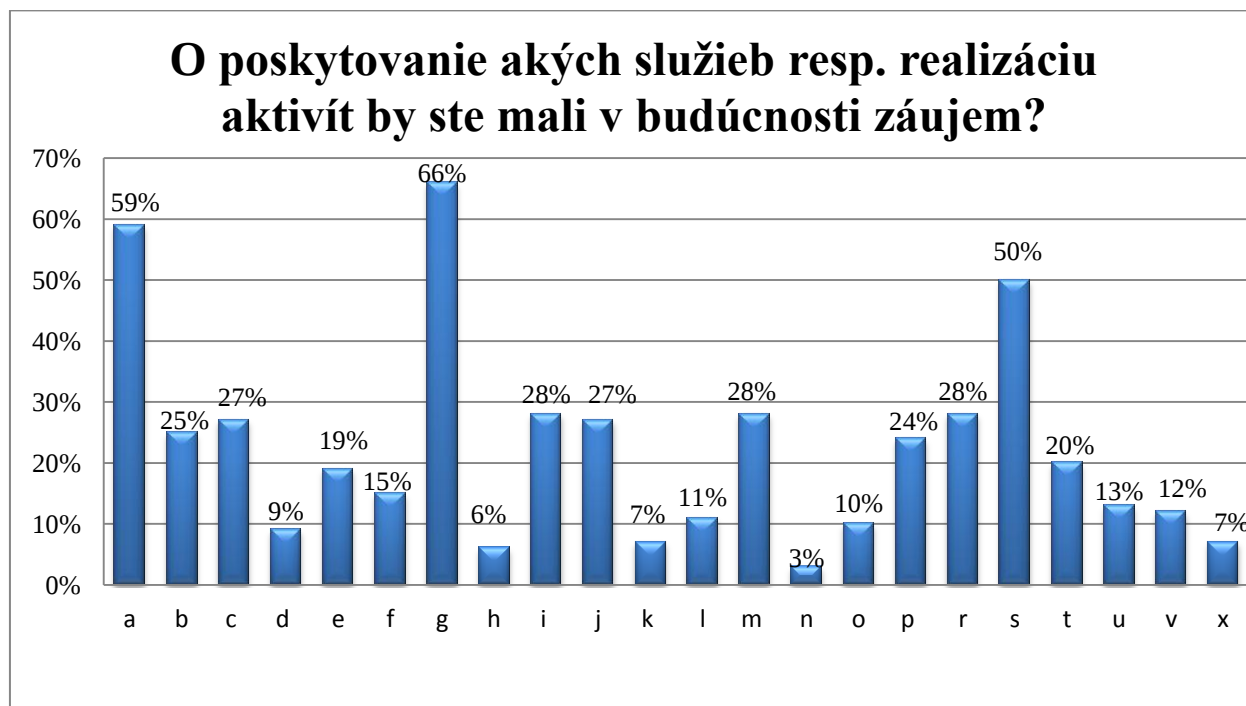
a) Málo kultúrnych zariadení a spoločenských podujatí, **b)** Nedostatočné športové vyžitie, **c)** Málo priestoru na aktívny oddych, relax, **d)** Slabá vybavenosť verejných priestranstiev, lavičky, parky, nedostatok zelene, **e)** Absencia zariadení pre starších obyvateľov, **f)** Absencia odpadkových košov, **g)** Krčmy a rušenie nočného pokoja, **h)** Nízka úroveň informovanosti občanov, **i)** Slabé nákupné možnosti, **j)** Málo parkovacích miest, **k)** Nedostatočná infraštruktúra – kanalizácia, **l)** Nedostatok bytových jednotiek, **m)** Nedostatok stavebných pozemkov, **n)** Nedostatok pracovných miest, **o)** iné

V rámci otázky identifikácie najväčších problémov obce, modálnu hodnotu, až 56% opýtaných, predstavovalo málo kultúrnych zariadení a spoločenských podujatí. Málo priestoru na aktívny oddych, relax označilo 53% respondentov. Za akútne problémy 51% respondentov uviedlo slabú vybavenosť verejných priestranstiev, lavičky, parky, nedostatok zelene, 33% nedostatočné športové vyžitie, 30% nedostatočná infraštruktúra – kanalizácia, 29% nízka úroveň informovanosti, 27% slabé nákupné možnosti, 25% absencia odpadkových košov, 14% respondentov uviedlo nedostatok pracovných miest. Absencia zariadení pre starších trápi 10%

opýtaných. 6% respondentov uviedlo krčmy a rušenie nočného pokoja, ako aj nedostatok stavebných pozemkov. 5% opýtaných označilo málo parkovacích miest a 2% vidí problém v nedostatku bytových jednotiek. Ako iné označilo 17% respondentov, a to stav ciest, dopravná vyťaženosť v ranných hodinách, prejazd ťažkých stavebných strojov obcou, chýbajúce chodníky, úzke cesty, absencia mestskej hromadnej dopravy, hromadenie dažďovej vody na hlavnej ceste, zlá infraštruktúra, časté poruchy na vodovodnom potrubí, časté výpadky elektriny, chýbajúce verejné osvetlenie, slabý rozhlas, slabý signál telekomunikácií a možnosti napojenia internetu, nedostatočná kapacita škôlky, nedostatok aktivít pre deti, zlá zdravotná starostlivosť pre deti, absencia zberného dvora, voľný pohyb psov vo veľkom rozsahu, tolerancia priestupkov zo strany obecného úradu a vedenia obce, smrad, vzťahy a nedostatok pozemkov na záhradu najmä pre obyvateľov bytových jednotiek.

Obrázok 27 O poskytovanie akých služieb resp. realizáciu aktivít by ste mali v budúcnosti záujem?

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2014

a) Rekonštrukcia miestnych komunikácií, **b)** Verejný internet, **c)** Detské jasle, **d)** Poskytovanie sociálnej starostlivosti, **e)** Ochrana prírody a životného prostredia, **f)** Klub mládeže, **g)** Cyklotrasy, náučný chodník, **h)** Prepravná služba (sociálny taxík), **i)** Zlepšiť informovanosť občanov v obci, **j)** Rozšírenie ponuky služieb a obchodu, **k)** Vzdelávanie aktivity pre občanov, **l)** Rekonštrukcia miestnych pamiatok, **m)** Rozšírenie ponuky kultúrnych a športových podujatí, **n)** Rozvoj bytového fondu, **o)** Služby spojené s komunálnym odpadom, **p)** Dobudovanie ČOV, **r)** Rekonštrukcia verejného osvetlenia, **s)** Miesto pre oddych, parky, **t)** Kamerový systém v obci, **u)** Vytvorenie nových pracovných príležitostí, **v)** Podpora rozvoja podnikania, **x)** iné

Zo zistených výsledkov vyplýva, že obec by mala sústrediť svoj rozvoj predovšetkým do vybudovania cyklotrasy, náučného chodníka, rekonštrukcie miestnych komunikácií a miesta pre oddych a parky. Obyvatelia obce prejavili záujem o zlepšenie informovanosti občanov v obci, rozšírenie ponuky kultúrnych a športových podujatí, rekonštrukciu verejného osvetlenia, rozšírenie ponuky služieb a obchodu, poskytovanie sociálnej starostlivosti, verejný internet, dobudovanie ČOV, kamerový systém, o ochranu prírody a životného prostredia, ako aj o klub mládeže, vytvorenie nových pracovných príležitostí a o podporu rozvoja podnikania.

Obrázok 28 Ako hodnotíte rozvoj obce Most pri Bratislave za posledných 7 rokov?

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu, 2014

41% respondentov hodnotí pozitívne rozvoj obce Most pri Bratislave za posledných 7 rokov. 25% opýtaných sa domnieva, že rozvoj obce sa uberá negatívnym smerom a 34% respondentov nevedelo posúdiť rozvoj obce za posledných 7 rokov.

1.9 Analýza vonkajšieho prostredia

STEEP analýza resp. analýza vonkajšieho prostredia zohľadňuje vplyv STEEP faktorov. Ide o faktory v oblasti sociálnej, technologickej, ekonomickej a politickej. Tieto faktory ovplyvňujú najmä miestny rozvoj. Všetky faktory sú vzájomne späté a nie je možné ich posudzovať oddelene.

Tabuľka 21 STEEP analýza

Sociálne prostredie	Technologické prostredie	Ekonomické prostredie	Environmentálne prostredie	Politické prostredie
Zmeny populácie – zvyšovanie podielu vysokoškolsky vzdelaných ľudí	Využívanie IKT pre komunikáciu s obyvateľstvom obce a zabezpečenie skvalitnenia verejných služieb	Využívanie doplnkových zdrojov financovania z EÚ pre spolufinancovanie projektov	Zvyšovanie environmentálneho zaťaženia	Administratívna pripravenosť SR na čerpanie finančných prostriedkov z EÚ
	Zavádzanie inovatívnych prvkov u zamestnávateľov	Nové pracovné príležitosti	Zistenie doposiaľ neobjavených environmentálnych záťaží	Komplikovaná legislatíva v oblasti verejného obstarávania
		Vyriešenie dopravného zaťaženia		Nepripravenosť VÚC Bratislava na čerpanie z EÚ v programovom období 2014 - 2020
		Daňové zaťaženie		

1.10 SWOT analýza

Tabuľka 22 SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<i>Ekonomické</i> - Výhodná poloha v blízkosti hlavných dopravných ťahov - Výhodná geografická poloha - Dopravná dostupnosť (Autobusová-Slovak Lines, osobná) - Členstvo v regionálnom spolku Podujansko - Priaznivé podmienky pre rozvoj podnikania - Existencia prírodného bohatstva a kultúrnych pamiatok v obci	<i>Ekonomické</i> - Nedostatočne vybudované miestne komunikácie - Nedostatočne rozvinuté nákupné možnosti - Absencia MHD - Nedostatok atraktívnych pracovných príležitostí - Nevysporiadané majetkovo-právne vzťahy - Nerozvinutá turistická infraštruktúra
<i>Sociálne</i> Zvyšovanie počtu obyvateľstva prisťahovaním	<i>Sociálne</i> Absencia dokumentu Komunitný plán sociálnych služieb

- Existencia zdravotníckeho zariadenia a poskytovania zdravotníckych služieb - Pôsobenie organizácie Ružová záhrada poskytujúce sociálne služby obyvateľom - Existencia kultúrneho zariadenia - Existencia predškolského a školského zariadenia a podpora rozvoja - Poskytovanie mimoškolských aktivít vzdelávania - Existencia materského centra - Zvyšovanie počtu obyvateľstva s vysokoškolským vzdelaním - Existencia ubytovacieho zariadenia - Čiastočne obnovená centrálna časť obce - Dobrá úroveň susedských vzťahov - Tradičné kultúrne podujatia	- Absencia oddychovej zóny - Nedostatočné športové, kultúrne a spoločenské vyžitie - Nízka vybavenosť verejných priestranstiev - Absencia sociálnych zariadení pre seniorov - Nevyhovujúci kapacitný stav predškolského zariadenia - Nedostatočné materiálovo technické vybavenie školského zariadenia - Nedostatok stavebných pozemkov - Nízka úroveň informovanosti
Environmentálne - Separovanie odpadu - Spracovaný program odpadového hospodárstva - Vybudované inžinierske siete – vodovod, plynofikácia, elektrická energia - Čiastkovo vybudovaná verejná kanalizácia - Digitálna telekomunikačná sieť - Existencia miestneho rozhlasu	Environmentálne - Absencia zelene - Absencia mobiliáru - Staré a neekonomické verejné osvetlenie - čiastočne - Zlý stav miestnych komunikácií - Absencia chodníkov - Nedostatočne vybudovaná kanalizácia - Absencia zberného dvora a likvidácia biologicky rozložiteľného odpadu
Príležitosti	Ohrozenia
Ekonomické - Využitie prírodného potenciálu (rozvoj ekoturizmu) - Nadviazanie nových partnerstiev na úrovni SR a aj v zahraničí - Budúci očakávaný prílev zahraničných investorov v okolí mikroregiónu - Prílev podnikateľských subjektov a zvýšenie sociálnej a ekonomickej základne - Vyriešenie dopravnej situácie	Lokálne - Nezáujem a nespolupráca občanov na rozvojových aktivitách - Zvýšenie indexu ekonomickej závislosti starých - Pokles predproduktívnej zložky obyvateľstva - Emigrácia obyvateľstva - Nezáujem investorov Regionálne - Úpadok priemyselných odvetví v regióne

• Orientácia na efektívne partnerstvá a kooperáciu aktérov regionálneho rozvoja • Vysporiadanie pozemkov	Národné • Zmena legislatívy
Sociálne • Vytvorenie oddychovej zóny • Vybudovanie sociálnych zariadení • Rozšírenie ponuky kultúrnych podujatí • Podpora športovej infraštruktúry • Zefektívnenie spolupráce samosprávy s občanmi	Nadnárodné • Oslabenie celosvetovej ekonomiky • Rast konkurencie v rámci otvorených trhov EÚ
Environmentálne • Atraktívne prírodné prostredie • Dobudovanie ČOV • Rekonštrukcia miestnych komunikácií • Dobudovanie chodníkov • Dobudovanie kanalizácie • Rekonštrukcia verejného osvetlenia • Zatraktívnenie estetického vzhľadu obce • Dobudovanie oddychovej zóny	

Zdroj: Vlastné spracovanie

1.11 Zhodnotenie hlavných disparít a faktorov rozvoja

Na základe SWOT analýzy realizovanej v rámci PHSR boli determinované nasledovné disparity a faktory rozvoja obce Most pri Bratislave:

Tabuľka 23 Hlavné disparity a faktory rozvoja obce

Hlavné disparity obce	Hlavné faktory rozvoja
• Nedostatočný kapacitný stav predškolského zariadenia • Nedostatočné materiálne technické vybavenie školského zariadenia • Nedostatočná úroveň poskytovania sociálnych služieb • Zlý stav technickej infraštruktúry • Absencia zberného dvora a likvidácie biologicky rozložiteľného odpadu	• Výhodný polohový potenciál obce • Výhodná dopravná dostupnosť • Vyšší prirodzený prírastok obyvateľstva • Prírodný a kultúrny potenciál • Vhodné podmienky na rozvoj podnikateľského prostredia • Existencia predškolského a školského zariadenia • Modernizácia vzdelanostnej základne

• Nedostatočne dobudovaná environmentálna infraštruktúra • Nevyhovujúci stav verejných priestranstiev a starostlivosti o verejnú zeleň • Nedostatočne vybudovaná infraštruktúra pre trávenie voľného času • Nízka miera informovanosti	• Existujúca technická infraštruktúra • Modernizácia zdravotníckej infraštruktúry • Čiastočne vybudovaná environmentálna infraštruktúra • Atraktivnosť obce z hľadiska bytovej výstavby
---	--

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka 24 Kontrolný zoznam pre hodnotenie možných rizík

Druh rizika	Objekt rizika	Zdroj rizika	Nežiaduce dôsledky	Pravdepodobnosť
<i>Individuálne</i>	Územie	Nezáujem partnerov/obyvateľov o realizáciu PHSR	Nenaplnenie stanovených cieľov PHSR	Nízka
<i>Technické</i>	Územie	Dopravná zaťaženosť územia	Zaťaženie životného prostredia	Nízka/Stredná
<i>Environmentálne</i>	Územie	Zistenie doposiaľ neobjavených starých environmentálnych záťaží	Zvyšovanie znečistenia životného prostredia	Nízka
<i>Sociálne</i>	Územie	Nedostatočné kapacity	Odliv obyvateľstva	Nízka
<i>Ekonomické</i>	Územie	Neatraktívne prostredie pre investorov	Zvyšovanie nezamestnanosti	Nízka

2 STRATEGICKÁ ČASŤ

Stanovená stratégia rozvoja obce je v koherencii so strategickými dokumentmi SR a EÚ. Stratégia vyplýva z názorov a požiadaviek obyvateľov obce, zo SWOT analýzy a realizovaných analýz. Definovanie globálneho cieľa a strategických cieľov v jednotlivých oblastiach rozvoja obce je dôležité najmä z hľadiska naplnenia rozvojových zámerov a priorít obce.

OBSAH:

- Vízia územia
- Formulácia a návrh stratégie
- Výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách - oblastiach rozvoja (hospodárska, sociálna, environmentálna)

2.1 Vízia obce

Vízia obce sa vzťahuje k dlhodobému časovému obdobiu a predstavuje určitý očakávaný stav. Národná stratégia regionálneho rozvoja deklaruje: *regióny budú schopné využívať svoj vnútorný potenciál ako svoju konkurenčnú výhodu za účelom zvyšovania kvality života lokálneho obyvateľstva, a zároveň v jednotlivých regiónoch budú znižované vnútroregionálne rozdiely.*

Obec Most pri Bratislave – atraktívna, bezpečná, sociálne, kultúrne a ekonomicky rozvíjajúca sa obec vidieckeho charakteru s mestskými prvkami architektúry poskytujúca plnohodnotný, harmonický život lokálneho obyvateľstva s kvalitne vybudovanou sociálnou a technickou infraštruktúrou, komplexnou ponukou obchodov, služieb a priestorom pre aktívne trávenie voľného času všetkých sociálnych skupín, s modernou interaktívne komunikujúcou samosprávou v ekologicky zdravom, tichom a príťažlivom prostredí.

2.2 Strategické ciele

Tabuľka 25 Hierarchia cieľov PHSR

PO 1	PO 2	PO 3
<i>Ekonomická oblasť</i>	<i>Sociálna oblasť</i>	<i>Environmentálna oblasť</i>
<i>Ciele prioritných oblastí</i>		
<i>Cieľom ekonomickej oblasti je zvyšovanie konkurencieschopnosti a tvorba pracovných príležitostí</i>	<i>Cieľom sociálnej oblasti je vytvoriť podmienky pre kvalitný život občanov</i>	<i>Cieľom environmentálnej oblasti je ochrana životného prostredia</i>

Tabuľka 26 Strategické ciele a opatrenia

<i>Prioritná oblasť</i>		
PO1	PO 2	PO 3
<i>Ekonomická oblasť</i>	<i>Sociálna oblasť</i>	<i>Environmentálna oblasť</i>
Dopravná infraštruktúra	Školstvo a vzdelávanie	Oblasť vodného hospodárstva
Podnikateľské prostredie	Sociálna starostlivosť	Ochrana prírody a biodiverzity
	Kultúra	Odpadové hospodárstvo
	Šport	Doprava
	Verejná správa	

3 PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová časť nadväzuje na strategickú časť a obsahuje konkrétne opatrenia a aktivity na zabezpečenie plnenia programu rozvoja obce. Obsahuje konkrétnejšie rozpracovanie strategických cieľov na úroveň aktivít a projektov, ktoré smerujú k plneniu strategického cieľa: *Zvýšenie kvality života obyvateľov prostredníctvom kvalitne dobudovanej technickej a sociálnej infraštruktúry, komplexne dobudovanou ponukou obchodu a služieb, vytvorením bezpečného a atraktívneho priestoru obce.*

OBSAH:

- konkrétne opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám
- súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov vrátane východiskových a cieľových hodnôt.

3.1 Opatrenia a aktivity podľa jednotlivých oblastí

Tabuľka 27 Opatrenia a aktivity

Prioritná oblasť	Opatrenie	Projekt	Prioritná oblasť
Ekonomická oblasť	1.1 Podpora podnikateľského prostredia a zvýšenie zamestnanosti v obci	N/A	Podnikateľské prostredie
	1.2 Kvalitné, bezpečné a udržiavané miestne komunikácie	1.2.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií	Dopravná infraštruktúra
		1.2.2 Dobudovanie absentujúcich chodníkov	Dopravná infraštruktúra
Sociálna oblasť	2.1 Vyhovujúca kapacita predškolského zariadenia	2.1.1 Vybudovanie predškolského zariadenia	Školstvo a vzdelávanie
	2.2 Rekonštrukcia, modernizácia a skvalitnenie materiálovo technického zabezpečenia školského zariadenia	2.2.1 Obstaranie učebne pre predmet Človek a príroda	Školstvo a vzdelávanie
		2.2.2 Obstaranie učebne pre predmet jazyk a komunikácia	Školstvo a vzdelávanie
		2.2.3 Obstaranie učebne pre inkluzívne vzdelávanie	Školstvo a vzdelávanie
		2.2.4 Rekonštrukcia telocvične a rekonštrukcia kúrenia v ZŠ	Školstvo a vzdelávanie
		2.2.5 Vybudovanie oplozenia ZŠ	Školstvo a vzdelávanie

		2.2.6 Vybudovanie parkoviska pred ZŠ	Školstvo a vzdelávanie
	2.3 Skvalitnenie poskytovania sociálnej starostlivosti	2.3.1 Vybudovanie zariadenia pre seniorov	Sociálna starostlivosť
		2.3.2 Zariadenie denného stacionára	Sociálna starostlivosť
	2.4 Podpora kultúrnych, športových a spoločenských podujatí	2.4.1 Rekonštrukcia kultúrneho domu	Kultúra
		2.4.2 Prístavba šatne a výstavba vonkajšieho WC k športovej budove na futbalovom ihrisku	Šport
		2.4.3 Vybudovanie závlahy na futbalovom ihrisku	Šport
		2.4.4 Vybudovanie záchytných sietí za bránami na futbalovom ihrisku	Šport
		2.4.5 Oplotenie ihriska	Šport
		2.4.6 Rozšírenie ponuky športových a kultúrnych podujatí	Kultúra a šport
	2.5 Skvalitnenie verejných služieb poskytovaných občanom	2.5.1 Rekonštrukcia domu služieb	Kvalita služieb
		2.5.2 Informačno-navigačný systém v obci	Verejná správa
		2.5.3 Realizácia vysokorychlostného pripojenia na internet	Verejná správa
	2.6 Zlepšenie stavu verejných priestranstiev	2.6.1 Dobudovanie verejnej zelene a drobných prvkov architektúry	Ochrana prírody a biodiverzity
		2.6.2 Vybudovanie oddychovej zóny	Ochrana prírody a biodiverzity
		2.6.3 Rekonštrukcia centrálnej časti obce	Kultúra
		2.6.4 Modernizácia, rekonštrukcia a dobudovanie verejného osvetlenia	Ochrana prírody a biodiverzity
Environmentálna oblasť	3.1 Podpora aktivít vodného hospodárstva	3.1.1 Dobudovanie výtlačného potrubia	Vodné hospodárstvo
		3.1.2 Rekonštrukcia vodovodného potrubia	Vodné hospodárstvo
	3.2 Podpora aktivít v oblasti ochrany	3.2.1 Vybudovanie cyklodopravného spojenia	Doprava

	<i>prírodného dedičstva a v oblasti dopravy</i>	Most pri Bratislave - Studené	
		3.2.2 Vybudovanie náučného chodníka	Ochrana prírody a biodiverzity
	3.3 Skvalitnenie systému odpadového hospodárstva	3.3.1 Vybudovanie zberného dvora	Odpadové hospodárstvo
		3.3.2 Zabezpečenie likvidácie biologicky rozložiteľného odpadu	Odpadové hospodárstvo

Zdroj: Vlastné spracovanie

*N/A – Nedostupná informácia

3.2 Súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov vrátane východiskových a cieľových hodnôt

Dôležitou súčasťou PHSR je stanovenie merateľných ukazovateľov pre monitorovanie a hodnotenie PHSR. Merateľné ukazovatele predstavujú mechanizmus na sledovanie plnenia jednotlivých opatrení prostredníctvom vykonania aktivít. Priebežne kontrolujú jednotlivé opatrenia, pričom majú byť zvolené tak, aby pokrývali celú škálu opatrení a pri kontrole ich plnenia bolo zjavné napredovanie v dosahovaní cieľa, prípadne boli odhalené odchýlky od jeho dosiahnutia. Hodnoty merateľných ukazovateľov sa zbierajú po rokoch.

Za merateľné ukazovatele sa považujú ukazovatele, ktoré predstavujú výstupy danej oblasti. Tiež sú to merateľné *ukazovatele výsledkov*, ktoré sledujú strednodobý efekt, merateľné *ukazovatele vplyvov* sledujúce dlhodobý efekt, resp. dôsledky na určitú cieľovú skupinu. K merateľným ukazovateľom sa zaraďujú aj tie, ktoré sa zameriavajú na sledovanie samotnej cieľovej skupiny v danej oblasti. Ukazovatele výstupov, výsledkov a dopadov sú prehľadne spracované v nasledovnej tabuľke:

Tabuľka 28 Ukazovatele výstupu, výsledku a dosahu

Typ ukazovateľa	Názov ukazovateľa	Definícia	Informačný zdroj	Merná jedn.	Východn	Cieľová hodnota	
					2014	2017	2020
PO 1 Prioritná oblasť Ekonomická							
1.2.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií							
Hlavné Core Ukazovatele - Výstupu - Výsledku - Dopadu	Výstup	Náklady na 1km opravenej miestnej komunikácie	Ekon. Odd.	EURO	0	626 086	1800000
	Výsledok	Dĺžka rekonštruovaných a modernizovaných obecných komunikácií	Staveb. odd.	km	0	0,9	2,3
	Dopad	%-ny podiel spokojnosti obyvateľov	Starosta obce	%	0	40	100

1.2.2 Dobudovanie absentujúcich chodníkov							
Hlavné Core Ukazovatele - Výstupu - Výsledku - Dopadu	Výstup	Náklady na 1km vybudovaných chodníkov	Ekon. odd.	EURO	0	101826	229106
	Výsledok	Dĺžka vybudovaných chodníkov	Stav. odd.	km	0	0,80	1,80
	Dopad	%-ny podiel spokojnosti obyvateľov	Starosta obce	%	0	45	100
PO 2 Prioritná oblasť sociálna							
2.1.1 Vybudovanie predškolského zariadenia							
Hlavné Core Ukazovatele - Výstupu - Výsledku - Dopadu	Výstup	Náklady na zrealizované stavebné práce	Ekon. Odd.	EURO	0	670263	685 323
	Výsledok	Počet novovytvorených miest	Riaditeľ ka MŠ	počet	0	60	60
	Dopad	Počet detí navštevujúcich predškolské zariadenie	Riaditeľ ka MŠ	počet	0	120	120
2.2.1 Obstaranie učebne pre predmet Človek a príroda							
Hlavné Core Ukazovatele - Výstupu - Výsledku - Dopadu	Výstup	Náklady na obstaranie	Riaditeľ ZŠ	EURO	0	11 000	11000
	Výsledok	Počet podporených učební na ZŠ	Riaditeľ ZŠ	počet	0	1	1
	Dopad	Počet žiakov navštevujúcich ZŠ	Riaditeľ ZŠ	počet	0	280	300
2.2.2 Obstaranie učebne pre predmet jazyk a komunikácia							
Hlavné Core Ukazovatele - Výstupu - Výsledku - Dopadu	Výstup	Náklady na obstaranie	Riaditeľ ZŠ	EURO	0	11 000	11 000
	Výsledok	Počet podporených učební na ZŠ	Riaditeľ ZŠ	počet	0	1	1
	Dopad	Počet žiakov navštevujúcich ZŠ	Riaditeľ ZŠ	počet	0	280	300
2.2.3 Obstaranie učebne pre inkluzívne vzdelávanie							
Hlavné Core Ukazovatele - Výstupu - Výsledku - Dopadu	Výstup	Náklady na obstaranie	Riaditeľ ZŠ	EURO	0	11 000	11 000
	Výsledok	Počet podporených učební na ZŠ	Riaditeľ ZŠ	počet	0	1	1
	Dopad	Počet žiakov navštevujúcich ZŠ	Riaditeľ ZŠ	počet	0	280	300
2.2.4 Rekonštrukcia telocvične a rekonštrukcia kúrenia v ZŠ							
Hlavné Core Ukazovatele - Výstupu - Výsledku - Dopadu	Výstup	Náklady na stavebné práce	Ekon. odd.	EURO	0	18 400	30 000
	Výsledok	Veľkosť zrekonštruovanej plochy	Ekon. odd.	m ²	0	185	185
	Dopad	Zníženie energetickej náročnosti budovy	Ekon. odd.	%	0	20	40
2.2.5 Vybudovanie oplotenia ZŠ							
Hlavné Core Ukazovatele - Výstupu	Výstup	Náklady na realizované práce	Riaditeľ ZŠ	EURO	0	13 000	13 000
	Výsledok	Dĺžka oplotenia	Riaditeľ	m	0	120	120

- Výsledku - Dopadu			ZŠ				
	Dopad	Zrealizované projekty pre zlepšenie bezpečnosti žiakov	Riaditeľ ZŠ	počet	0	1	1
2.2.6 Vybudovanie parkoviska pred ZŠ							
Hlavné Core Ukazovatele - Výstupu - Výsledku - Dopadu	Výstup	Náklady na realizované práce	Riaditeľ ZŠ	EURO	0	25 000	25 000
	Výsledok	Počet parkovacích miest	Riaditeľ ZŠ	počet	0	30	30
	Dopad	Miera spokojnosti	Riaditeľ ZŠ	%	0	100	100
2.3.1 Vybudovania zariadenia pre seniorov							
Hlavné Core Ukazovatele - Výstupu - Výsledku - Dopadu	Výstup	Náklady na stavebné práce	Ekon. odd.	EURO	0	0	600 000
	Výsledok	Počet klientov zariadenia	Ekon. odd.	počet	0	0	30
	Dopad	%-ny podiel klientov spokojných s poskytovaním SS	Ekon. odd.	%	0	0	100
2.3.2 Zariadenie denného stacionára							
Hlavné Core Ukazovatele - Výstupu - Výsledku - Dopadu	Výstup	Náklady na realizované práce	Ekon. odd.	EURO	0	200 000	200 000
	Výsledok	Počet klientov využívajúcich služby SS	Ekon. odd.	počet	0	20	20
	Dopad	%-ny podiel klientov spokojných s poskytovaním SS	Ekon. odd.	%	0	100	100
2.4.1 Rekonštrukcia kultúrneho domu							
Hlavné Core Ukazovatele - Výstupu - Výsledku - Dopadu	Výstup	Náklady na stavebné práce	Ekon. Odd.	EURO	0	0	500 000
	Výsledok	Veľkosť zrekonštruovanej plochy	Starosta obce	m ²	0	0	750
	Dopad	Priemerné náklady na podujatia realizované v KD	Ekon. odd.	EURO	0	75	100
2.4.2 Prístavba šatne a výstavba vonkajšieho WC k športovej budove na futbalovom ihrisku							
Hlavné Core Ukazovatele - Výstupu - Výsledku - Dopadu	Výstup	Náklady na realizované práce	Starosta obce	EURO	0	25 000	25 000
	Výsledok	Počet ľudí využívajúcich šatne	Starosta obce	počet	0	200	200
	Dopad	Miera spokojnosti občanov	Starosta obce	%	0	100	100
2.4.3 Vybudovanie závlahy na futbalovom ihrisku							
Hlavné Core Ukazovatele - Výstupu - Výsledku - Dopadu	Výstup	Náklady na realizované práce	Starosta obce	EURO	0	10 000	10 000
	Výsledok	Priemerné náklady na realizáciu závlahy počas roka	Starosta obce	EURO	0	1 500	1 500
	Dopad	Počet návštevníkov	Starosta	Počet	0	5000	6000

		ihriská	obce				
2.4.4 Vybudovanie záchytných sietí za bránami na futbalovom ihrisku							
Hlavné Core Ukazovatele - Výstupu - Výsledku - Dopadu	Výstup	Náklady na realizované práce	Starosta obce	EURO	0	4 000	4 000
	Výsledok	Počet vybudovaných záchytných sietí	Starosta obce	počet	0	2	2
	Dopad	Počet návštevníkov ihriska	Starosta obce	počet	4500	5500	7000
2.4.5 Oplotenie ihriska							
Hlavné Core Ukazovatele - Výstupu - Výsledku - Dopadu	Výstup	Náklady na realizované práce	Starosta obce	EURO	0	25000	25000
	Výsledok	Dĺžka oplotenia	Starosta obce	m	0	450	450
	Dopad	Počet návštevníkov ihriska	Starosta obce	počet	4500	5500	7000
2.4.6 Rozšírenie ponuky športových a kultúrnych podujatí							
Hlavné Core Ukazovatele - Výstupu - Výsledku - Dopadu	Výstup	Náklady na realizáciu podujatí	Ekon. Odd.	EURO	0	10 000	15 000
	Výsledok	Počet podujatí za 1 rok	Ekon. odd.	počet	0	10	15
	Dopad	%-ny podiel obyvateľov spokojných s ponukou podujatí	Ekon. odd.	%	0	75	100
2.5.1 Rekonštrukcia domu služieb							
Hlavné Core Ukazovatele - Výstupu - Výsledku - Dopadu	Výstup	Náklady na stavebné práce	Ekon. odd.	EURO	0	500 000	500 000
	Výsledok	Rozsah zrekonštruovanej plochy	Stav. Odd.	m ²	0	250	250
	Dopad	%-ny podiel obyvateľov spokojných s poskytovanými službami	Starosta obce	%	0	100	100
2.5.2 Informačno-navigačný systém v obci							
Hlavné Core Ukazovatele - Výstupu - Výsledku - Dopadu	Výstup	Náklady na obstaranie tabúl	Ekon. odd.	EURO	0	20 000	20 000
	Výsledok	Počet informačných tabúl v obci	Ekon. odd.	počet	0	5	5
	Dopad	Miera spokojnosti občanov	Starosta obce	%	0	100	100
2.6.1 Dobudovanie verejnej zelene a drobných prvkov architektúry							
Hlavné Core Ukazovatele - Výstupu - Výsledku - Dopadu	Výstup	Náklady na zrealizované práce	Ekon. odd.	EURO	2000	10000	15000
	Výsledok	Priemerné náklady na rozšírenie 1m ² zelenej plochy v obci	Ekon. odd.	EURO	20	20	20
	Dopad	Miera spokojnosti občanov	Starosta obce	%	50	75	100
2.6.2 Vybudovanie oddychovej zóny							
Hlavné Core	Výstup	Náklady na zrealizované	Ekon.	EURO	0	0	100 000

Ukazovatele - Výstupu - Výsledku - Dopadu		práce	odd.				
	Výsledok	Počet ľudí využívajúcich oddychovú zónu	Ekon. odd.	počet	0	0	5000
	Dopad	Miera spokojnosti občanov	Starosta obce.	%	0	0	100
2.6.3 Rekonštrukcia centrálnej časti obce							
Hlavné Core Ukazovatele - Výstupu - Výsledku - Dopadu	Výstup	Náklady na zrealizované práce	Ekon. Odd.	EURO	300 000	1 000 000	300 000
	Výsledok	Rozsah zrekonštruovanej plochy	Starosta obce	m ²	600	2000	600
	Dopad	Miera spokojnosti občanov	Starosta obce	%	30	100	30
2.6.4 Modernizácia, rekonštrukcia a dobudovanie verejného osvetlenia							
Hlavné Core Ukazovatele - Výstupu - Výsledku - Dopadu	Výstup	Náklady na zrealizované práce	Ekon. odd.	EURO	3000	28 400	31 400
	Výsledok	Počet zrekonštruovaných svietidiel	Ekon. odd.	počet	11	100	111
	Dopad	Rozsah úspor energie	Ekon. odd.	%	5	35	40
PO 3 Prioritná oblasť environmentálna							
3.1.1 Dobudovanie výtláčného potrubia							
Hlavné Core Ukazovatele - Výstupu - Výsledku - Dopadu	Výstup	Náklady na zrealizované práce	Starosta obce	EURO	3000	28 400	31 400
	Výsledok	Dĺžka vybudovaného potrubia	Starosta obce	km	11	100	111
	Dopad	% -ny podiel spokojnosti občanov	Starosta obce	%	5	35	40
3.1.2 Rekonštrukcia vodovodného potrubia							
Hlavné Core Ukazovatele - Výstupu - Výsledku - Dopadu	Výstup	Náklady na zrealizované práce	Starosta obce	EURO	0	0	520 000
	Výsledok	Dĺžka zrekonštruovaného potrubia	Starosta obce	km	0	0	2,0
	Dopad	% -ny podiel spokojnosti občanov	Starosta obce	%	0	0	100
3.2.1 Vybudovanie cyklodopravného spojenia Most pri Bratislave - Studené							
Hlavné Core Ukazovatele - Výstupu - Výsledku - Dopadu	Výstup	Náklady na zrealizované práce	Ekon. odd.	EURO	14 280	530 000	530 000
	Výsledok	Dĺžka novovybudovaného cyklodopravného spojenia	Starosta obce	km	0	2,027	2,02
	Dopad	Zrealizovaný projekt	Starosta obce	počet	0	1	1
3.2.2 Vybudovanie náučného chodníka							
Hlavné Core Ukazovatele	Výstup	Náklady na zrealizované práce	Ekon. odd.	EURO	0	0	10 000

- Výstupu - Výsledku - Dopadu	Výsledok	Dĺžka vybudovaného chodníka	Starosta obce	km	0	0	2,0
	Dopad	Počet návštevníkov	Starosta obce	počet	0	0	1000
3.3.1 Vybudovanie zberného dvora							
Hlavné Core Ukazovatele - Výstupu - Výsledku - Dopadu	Výstup	Náklady na obstaranie zariadení	Ekon. odd.	EURO	3 000	287 041	290 041
	Výsledok	Počet vybudovaných zberných dvorov	Ekon. odd.	počet	0	1	1
	Dopad	Množstvo vytriedených zložiek odpadov na Zbernom dvore	Odd. dane a poplatky	%	0	100	100
3.3.2 Zabezpečenie likvidácie biologicky rozložiteľného odpadu							
Hlavné Core Ukazovatele - Výstupu - Výsledku - Dopadu	Výstup	Náklady na obstaranie zariadení	Ekon. odd.	EURO	0	48 000	48 000
	Výsledok	Počet vybudovaných zariadení na zhodnocovanie BRO	Ekon. odd.	počet	0	1	1
	Dopad	Množstvo zhodnoteného BRO z celkového množstva	Odd. dane a poplatky	%	0	40	40

Zdroj: Vlastné spracovanie

4 REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť PHSR nadväzuje na programovú časť. Realizačná časť sa zameriava najmä na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov a na vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov. Realizačná časť konkrétne obsahuje:

- popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PHSR
- popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHSR, spôsob komunikácie, kooperácie a koordinácie
- stručný popis komunikačnej stratégie PHSR k jednotlivým cieľovým skupinám
- systém monitorovania a hodnotenia
- akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky (x+2) - vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a projektov

4.1 Popis úloh jednotlivých partnerov pre realizácii PHSR

Legislatíva

Implementácia PHSR predpokladá zabezpečenie činností na úrovni programu a projektov. Začiatok realizácie sa začína po vypracovaní a schválení PHSR v obecnom zastupiteľstve a zabezpečuje ju počas platnosti PHSR podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja. Obec na účely podpory regionálneho rozvoja **„zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, pravidelne ho monitoruje a každoročne vyhodnocuje jeho plnenie, zabezpečuje súlad programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce s územnoplánovacou dokumentáciou, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis.“**

Partneri

Pri samotnej realizácii PHSR ako partneri vystupujú strategickí partneri a iní partneri.

Iní partneri

Skupinu iných partnerov predstavujú organizácie, ktoré sa podieľajú na realizácii projektov z PHSR. V prípade obce Most pri Bratislave je to spoločnosť Kanalizácia M&M s.r.o. zodpovedajúca za realizáciu výtláčného potrubia, FK Slovan, ktorý bude zodpovedať za rekonštrukciu ihriska a BVS, ktorý sa bude podieľať na rekonštrukcii vodovodného potrubia.

4.2 Organizačné a inštitucionálne zabezpečenie realizácie PHSR

Organizačné zabezpečenie

Základom samosprávy je obec, ktorá predstavuje samostatný samosprávny celok. Základnými a najdôležitejšími orgánmi obce sú starosta obce a obecné zastupiteľstvo. Tieto samosprávne orgány sa budú podieľať na vykonávaní realizácie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Most pri Bratislave. Samospráva obce bude jedenkrát počas roka získavať a spracovávať pripomienky od partnerov, obecného úradu, poslancov a verejnosti.

Obecné zastupiteľstvo

Najvyšším orgánom obce je obecné zastupiteľstvo. V prípade implementácie PHSR obecné zastupiteľstvo schvaľuje celý dokument a jedenkrát ročne vyhodnotí jeho plnenie. Kompetenciou obecného zastupiteľstva je aj rozhodovanie o spolufinancovaní jednotlivých projektov financovaných z doplnkových zdrojov, ale aj z rozpočtu obce. V prípade hodnotenia PHSR obecné zastupiteľstvo schvaľuje hodnotiace a monitorovacie správy a rozhoduje o aktualizácii programu. Obecné zastupiteľstvo môže rozdeliť jednotlivé priority programu a akčného plánu komisiám OcÚ zaoberajúcim sa monitorovaním a hodnotením.

Starosta obce

Najvyšším výkonným orgánom obce je starosta obce. Starosta obce rozhoduje vo veciach správy obce, ktoré nie sú zákonom alebo štatútom vyhradené OZ. V prípade implementácie

PHSR starosta obce riadi samotný proces implementácie, podpisuje schválenie strategického dokumentu, vykonáva uznesenia, zastupuje obec nielen vo vzťahu k právnickým a fyzickým osobám, ale aj vo vzťahu k štátnym orgánom.

Inštitucionálne zabezpečenie

Administratívne a inštitucionálne náležitosti obce, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom, uskutočňuje obecný úrad, ktorého činnosť riadi starosta obce.

Tabuľka 29 Realizácia činnosti PHSR na úrovni programu

Činnosť	OZ	Starosta obce	Komisie obce	OcÚ	Hlavný kontrolór
<i>Financovanie</i>	schvaľuje	riadi	hodnotí	vykonáva	
<i>Implementácia</i>	schvaľuje	riadi	hodnotí	vykonáva	
<i>Hodnotenie</i>	schvaľuje	riadi		vykonáva	
<i>Monitorovanie</i>	schvaľuje	riadi	hodnotí	vykonáva	
<i>Kontrola</i>	schvaľuje	riadi	navrhuje		vykonáva

4.3 Matica zodpovednosti

Za realizáciu PHSR budú v programovom období 2014-2020 zodpovední: starosta obce a obecné zastupiteľstvo. Za realizáciu PHSR na programovej a projektovej úrovni bude zodpovedať starosta obce a obecné zastupiteľstvo. Za finančné riadenie na programovej a projektovej úrovni bude niesť zodpovednosť ekonomické oddelenie a finančná komisia. Monitorovacie a hodnotiace správy PHSR bude každoročne prerokovávať OZ a návrh akčného plánu bude uskutočnený v dvojročnom cykle.

4.4 Stručný popis komunikačnej stratégie

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja predstavuje strednodobý strategický dokument spracovaný na základe zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja. Tento dokument je tiež vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami, ktoré sú stanovené v národnej stratégii regionálneho rozvoja SR, tiež v PHSR VÚC a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie. Prostredníctvom tohto dokumentu sa obec stará o všestranný rozvoj svojho územia a o uspokojenie potrieb svojich obyvateľov.

Nevyhnutnosť tvorby dokumentu vychádza najmä z podpory zdrojov Európskej Únie a štátneho rozpočtu, na ktoré sa obsah dokumentu viaže. PHSR tiež predstavuje nástroj marketingovej komunikácie obce, vymedzuje hlavné problémy, identifikuje prioritné oblasti, riadi rozvoj obce a iniciuje zmeny. Súčasťou PHSR je aj tvorba komunikačnej stratégie.

Komunikácia obecnej samosprávy s občanmi je okrem výkonných povinností pokladaná za jednu z dôležitých základných činností. Prostredníctvom komunikačnej stratégie obec nielen informuje občanov o svojej činnosti, o svojich zámeroch, plánoch a výsledkoch, ale aj získava spätnú väzbu, názory i nápady od občanov. Primárne je komunikačná stratégia zameraná na cieľovú skupinu – obyvatelia obce. Okrem občanov sa sústreďuje aj na dve podskupiny: zamestnancov vzdelávacie zariadenia a partnerov. Komunikačná stratégia vo vzťahu k občanom, vzdelávacím zariadeniam predstavuje dosiahnutie včasného stavu informovania občanov o realizácii PHSR. Komunikačná stratégia voči partnerom nevyžaduje mimoriadne opatrenia.

Za hlavný komunikačný nástroj je považovaná webová stránka. Sekundárnymi komunikačnými nástrojmi sú informačné tabule, miestny rozhlas a obecné noviny. Komunikácia s partnermi a vzdelávacími zariadeniami si nevyžadujú žiadne mimoriadne opatrenia. Pre komunikáciu so zamestnancami nie je potrebné zaviesť mimoriadne opatrenia, pretože táto komunikácia je súčasťou bežnej činnosti.

Hlavným aspektom hodnotenia, monitorovania, kontroly a najmä komunikačným nástrojom je „Materiál na rokovanie obecného zastupiteľstva.“ Vstupné informácie pripravujú zamestnanci obecného úradu, po spracovaní informácií rokujú o ňom poslanci obecného zastupiteľstva. Zasadnutie Obecného zastupiteľstva je verejné a tiež uvedený materiál je prístupný verejnosti. O zasadnutí obecného zastupiteľstva je obyvateľstvo informované prostredníctvom informačných kanálov: miestny rozhlas a informačná tabuľa. V programovom období 2014 - 2020 komunikačný plán pozostáva z 9 aktivít. Konkrétne ide o aktivity týkajúce sa informovanosti, schvaľovania, hodnotenia a monitorovania, aktivity týkajúce sa nových akčných plánov a rozpočtov pre jednotlivé projekty vrátane ich korekcie.

Tabuľka 30 Komunikačný plán pre fázu realizácie PHSR

P č.	Časový rámec	Miesto konania	Cieľová skupina	Forma	Téma, ciele	Vstupné údaje	Výstupy
1.	12/2014	OcÚ	Občania	Materiál na rokovanie OZ	PHSR	Návrh dokumentu	Uznesenie OZ
2.	02/2015	OcÚ	Občania	Materiál na rokovanie OZ	PHSR	Návrh dokumentu	Uznesenie OZ
3.	09/2016	OcÚ	Občania	Materiál na rokovanie OZ	Vyhodnotenie plnenia PHSR za rok 2015	Kontrola uznesenia 2014, Hodnotiaca správa PHSR	Monitorovacia správa 01, Uznesenie OZ
4.	09/2016	OcÚ	Občania	Materiál na rokovanie OZ	Akčný plán 2017 - 2018	PHSR	Návrh akčného plánu
5.	09/2017	OcÚ	Občania	Materiál na rokovanie OZ	Vyhodnotenie plnenia PHSR za rok 2016	Kontrola uznesenia 2015, Hodnotiaca správa PHSR	Monitorovacia správa 02, Uznesenie OZ
6.	09/2018	OcÚ	Občania	Materiál na rokovanie OZ	Vyhodnotenie plnenia PHSR za rok 2017	Kontrola uznesenia 2016, Hodnotiaca správa PHSR	Monitorovacia správa 03, Uznesenie OZ

7.	09/2018	OcÚ	Občania	Materiál na rokovanie OZ	Akčný plán 2019-2020	PHSR	Návrh akčného plánu
8.	09/2019	OcÚ	Občania	Materiál na rokovanie OZ	Vyhodnotenie plnenia PHSR za rok 2018	Kontrola uznesenia 2017, Hodnotiaca správa PHSR	Monitorovacia správa 04, Uznesenie OZ
9.	09/2020	OcÚ	Občania	Materiál na rokovanie OZ	Vyhodnotenie plnenia PHSR za rok 2019	Kontrola uznesenia 2018, Hodnotiaca správa PHSR	Monitorovacia správa 05, Uznesenie OZ

Zdroj: Vlastné spracovanie

4.5 Monitorovanie a hodnotenie

Monitorovanie

Vzhľadom k tomu, že PHSR je vypracované na dlhšie časové obdobie, je potrebné ho priebežne sledovať a vyhodnocovať. Proces monitorovania sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania PHSR až po samotné ukončenie dokumentu. Monitorovanie sa vykonáva na úrovni projektu, pretože projekt je základným prvkom monitorovania a na úrovni programu, kedy sa zostavuje súhrnná monitorovacia správa za daný rok.

Vstupnými informáciami pre realizáciu monitorovania sú merateľné ukazovatele jednotlivých aktivít (Tabuľka 27). Hodnoty jednotlivých merateľných ukazovateľov sa zbierajú po rokoch. Ako merateľné ukazovatele sú navrhnuté najmä tie, ktoré sa týkajú výstupov v danej oblasti. Ďalej sú to merateľné ukazovatele výsledkov sledujúce strednodobý efekt alebo merateľné ukazovatele vplyvov sledujúce dlhodobý efekt a dôsledky na cieľovú skupinu. Okrem toho sú medzi merateľné ukazovatele zaradené aj ukazovatele popisujúce samotnú cieľovú skupinu v danej oblasti.

Výstupným materiálom procesu monitorovania je monitorovacia správa za daný rok, ktorú schvaľuje obecné zastupiteľstvo. Za prípravu monitorovacej správy zodpovedá finančná komisia a za finálnu monitorovaciu správu preberá zodpovednosť starosta obce. Hlavným cieľom monitorovania je zostaviť komplexnú informáciu o plnení opatrení a aktivít navrhnutých v PHSR.

Monitorovanie plnenia akčného plánu sa bude uskutočňovať jedenkrát ročne. Monitorovanie poskytne informácie o realizácii čiastkových aktivít, projektov a opatrení. Správa o monitorovaní akčného plánu bude neskôr predložená poslancom OZ.

Hodnotenie PHSR

Kľúčovou činnosťou nevyhnutou pre správne zabezpečenie realizácie PHSR je aj hodnotenie na úrovni programu a jednotlivých projektov. Samotné hodnotenie predstavuje proces systematicky skúmajúci prínos z realizácie PHSR, jeho súlad so stanovenými cieľmi v PHSR, analyzuje účinnosť procesov realizácie, vhodnosť nastavenia opatrení a aktivít a v neposlednom rade navrhuje odporúčania na zvýšenie ich efektívnosti.

Proces hodnotenia sa bude realizovať na úrovni programu systematicky a priebežne počas celého trvania programu až po jeho ukončenie. Hlavným zdrojom informácií, na ktorých bude hodnotenie založené predstavujú merateľné ukazovatele resp. monitorovacie správy. Proces hodnotenia sa vykonáva len na operatívnej úrovni a vykonáva sa každoročne v zmysle platnej

legislatívy zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja. Výstupom je hodnotiacia správa, ktorú bude každoročne schvaľovať OZ. Hodnotiace a monitorovacie správy predstavujú dôležitý aspekt pre rozhodnutia OZ a starostu obce pri riadení implementácie programu za účelom dosiahnutia stanovených cieľov jednotlivých prioritných oblastí PHSR.

Tabuľka 31 Plán hodnotenia a monitorovania realizácie PHSR

Plán priebežných hodnotení PHSR na programové obdobie 2014 - 2020		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
<i>Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti</i>	2016 - 2020	Každoročne v zmysle platnej legislatívy: Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja.
<i>Tematické hodnotenie časti PHSR</i>	2016	Téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok.
<i>Ad hoc mimoriadne hodnotenie</i>		- Pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov. - Pri návrhu na revíziu PHSR.
<i>Ad hoc hodnotenie celého PHSR</i>	2017, 2020	V prípade aktualizácie PHSR podľa platnej Metodiky pre vypracovanie PHSR, ktoré sa očakáva každé 3-4 roky.
<i>Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti</i>		Na základe rozhodnutia starostu obce v zmysle príslušných predpisov, na základe rozhodnutia kontrolného orgánu obce, na základe podnetu poslancov, na základe protokolu Národného kontrolného úradu SR a na základe Správy auditu.
<i>Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti</i>	2020	Na základe rozhodnutia starostu obce o prípade strategického dokumentu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce pre nasledujúce programové obdobie.

Zdroj: Vlastné spracovanie

4.6 Akčný plán

Súčasťou tvorby PHSR je aj akčný plán, ktorý je spracovaný na obdobie dvoch rokov (n+2), konkrétne roky 2015 až 2016. Akčný plán obsahuje opatrenia, prostredníctvom ktorých sa naplňajú jednotlivé priority vyjadrené prostredníctvom strategických cieľov rozvoja obce. Všetky opatrenia sú pre obec veľmi dôležité, avšak vzhľadom na finančné a inštitucionálne vybavenie obce je potrebné nastaviť časový harmonogram. V uvedených akčných plánoch figuruje skratka N/A (z angl. Not Available), ktorá znamená zatiaľ nedostupnú informáciu o možnosti začatia realizácie.

Tabuľka 32 Akčný plán pre hospodársku oblasť

Akčný plán pre hospodársku oblasť			
Opatrenie, aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie
1.2.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií	N/A	N/A	MAS
1.2.2 Dobudovanie absentujúcich chodníkov	N/A	Obec	MAS, Vlastné zdroje obce

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka 33 Akčný plán pre sociálnu oblasť

Akčný plán pre sociálnu oblasť			
Opatrenie, aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie
2.1.1 Vybudovanie predškolského zariadenia	1Q/2015	Obec	IROP, Vlastné zdroje obce
2.2.1 Obstaranie učebne pre predmet Človek a príroda	1Q/2015	Obec	IROP, Vlastné zdroje obce
2.2.2 Obstaranie učebne pre predmet jazyk a komunikácia	1Q/2015	Obec	IROP, Vlastné zdroje obce
2.2.3 Obstaranie učebne pre inkluzívne vzdelávanie	1Q/2015	Obec	IROP, Vlastné zdroje obce
2.2.4 Rekonštrukcia telocvične a rekonštrukcia kúrenia v ZŠ	N/A	Obec	MAS, Vlastné zdroje obce
2.2.5 Vybudovanie opлотenia ZŠ	3Q/2015	Obec	MAS, Vlastné zdroje obce
2.2.6 Vybudovanie parkoviska pred ZŠ	3Q/2015	Obec	MAS, Vlastné zdroje obce
2.3.1 Vybudovania zariadenia pre seniorov	N/A	Obec	OP ĽZ, Vlastné zdroje obce
2.3.2 Zriadenie denného stacionára	N/A	Obec	OP ĽZ, Vlastné zdroje obce
2.4.1 Rekonštrukcia kultúrneho domu	N/A	Obec	MAS, Vlastné zdroje obce
2.4.2 Prístavba šatne a výstavba vonkajšieho WC k športovej budove na futbalovom ihrisku	N/A	Obec	MAS, Vlastné zdroje obce
2.4.3 Vybudovanie závlahy na futbalovom ihrisku	N/A	Obec	MAS, Vlastné zdroje obce
2.4.4 Vybudovanie záchytných sietí za bránami na futbalovom ihrisku	N/A	Obec	MAS, Vlastné zdroje obce

2.4.5 Oplotenie ihriska	N/A	Obec	MAS, Vlastné zdroje obce
2.4.6 Rozšírenie ponuky športových a kultúrnych podujatí	N/A	Obec	MAS, VÚC, Vlastné zdroje obce
2.5.1 Rekonštrukcia domu služieb	N/A	Obec	MAS, Vlastné zdroje obce
2.5.2 Informačno-navigačný systém v obci	N/A	Obec	MAS, Vlastné zdroje obce
2.5.3 Realizácia vysokorýchlostného pripojenia na internet	N/A	Obec	N/A
2.6.1 Dobudovanie verejnej zelene a drobných prvkov architektúry	N/A	Obec	OP KŽP, Vlastné zdroje obce
2.6.2 Vybudovanie oddychovej zóny	N/A	Obec	N/A
2.6.3 Rekonštrukcia centrálnej časti obce	N/A	Obec	MAS, Vlastné zdroje obce
2.6.4 Modernizácia, rekonštrukcia a dobudovanie verejného osvetlenia	N/A	Obec	OP KŽP, Vlastné zdroje obce

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka 34 Akčný plán pre environmentálnu oblasť

Akčný plán pre environmentálnu oblasť			
Opatrenie, aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie
3.1.1 Dobudovanie výtlačného potrubia	1Q/2015	Obec	OP KŽP, Vlastné zdroje obce
3.1.2 Rekonštrukcia vodovodného potrubia	N/A	Obec	Partnerstvo BSV
3.2.1 Vybudovanie cyklopravného spojenia Most pri Bratislave - Studené	2Q/2015	Obec	IROP, Vlastné zdroje obce
3.2.2 Vybudovanie náučného chodníka	N/A	Obec	N/A
3.3.1 Vybudovanie zberného dvora	1Q/2015	Obec	OP KŽP, Vlastné zdroje obce
3.3.2 Zabezpečenie likvidácie biologicky rozložiteľného odpadu	1Q/2015	Obec	OP KŽP, Vlastné zdroje obce

Zdroj: Vlastné spracovanie

5 FINANČNÁ ČASŤ

PHSR obsahuje aj finančnú časť, ktorá bezprostredne nadväzuje na predchádzajúce časti. Obsahom je finančné zabezpečenie jednotlivých častí a opatrení.

OBSAH:

- Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR
- Model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území prepojených na programový rozpočet obce/VÚC
- Hodnotiaca tabuľka pre výber projektov

5.1 Indikatívny finančný plán

Projekty uvedené v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce budú realizované predovšetkým z:

I. Riadne zdroje finančného zabezpečenia

I.A. Verejné zdroje

- a) štátny rozpočet vrátane finančných prostriedkov z rozpočtových kapitol ministerstiev (dotačné tituly jednotlivých rozpočtových kapitol ministerstiev, príp. Úradu Vlády SR)
- b) štátne účelové fondy (Envirofond, Štátny fond rozvoja bývania, Recyklačný fond)
- c) rozpočet vyšších územných celkov (VÚC Banská Bystrica)
- d) rozpočet obcí a miest (vlastné zdroje)

I.B Iné zdroje

- e) prostriedky fyzických osôb
- f) prostriedky právnických osôb
- g) úvery
- h) príspevky medzinárodných organizácií
- i) prostriedky vyplývajúce z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi (Nórsky finančný mechanizmus, bilaterálne dohody, Švajčiarsky finančný mechanizmus)
- j) iné prostriedky, ak to ustanoví osobitný predpis

II. Doplnkové zdroje finančného zabezpečenia

k) finančné prostriedky z Európskej únie, v programovom období 2014 - 2020 tzv. európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF), určené hospodársky zaostalým regiónom (ktoré podľa ukazovateľov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vykazujú nižšiu úroveň rozvoja, ako je priemerná úroveň Európskej únie) a regiónom s nepriaznivou štruktúrou zamestnanosti a podnikateľského prostredia. Priradenie jednotlivých projektových zámerov k programovej štruktúre (EŠIF) je indikatívne a bude sa upresňovať po schválení jednotlivých operačných programov v akčných plánoch

Tabuľka 35 Indikatívny finančný plán

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Spolu
Hospodárska politika	199970	189870	1238174	864947	873759	933961	244760	259445	275010	5 079 896
Sociálna politika	748850	1482923	1687400	1398620	1530605	930605	973556	1031970	1093880	10 878 409
Environmentálna politika	627500	3269458	112200	315960	126360	148941	132192	140123	148530	5 021 264

Zdroj: Vlastné spracovanie

5.2 Model viaczdrojového financovania

Tabuľka 36 Model viaczdrojového financovania

Viaczdrojové financovanie							
Prioritná oblasť	Celkové náklady	Verejné zdroje					
		EÚ	Štát	VÚC	Obec/mesto	Spolu	Súkromné zdroje
1.2.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií	1800 000	1710 000			90 000	1 800 000	
1.2.2 Dobudovanie absentujúcich chodníkov	229 106	217 651			11 455	229 106	
2.1.1 Vybudovanie predškolského zariadenia	685 323	541 500			141 823	685 323	
2.2.1 Obstaranie učebne pre predmet Človek a príroda	11 000	10 450			550	11 000	
2.2.2 Obstaranie učebne pre predmet jazyk a komunikácia	11 000	10 450			550	11 000	
2.2.3 Obstaranie učebne pre inkluzívne vzdelávanie	11 000	10 450			550	11 000	
2.2.4 Rekonštrukcia telocvične a rekonštrukcia kúrenia	30 000				30 000	30 000	

2.2.5 Vybudovanie oplotenia ZŠ	13 000		10 400		2 600	13 000	
2.2.6 Vybudovanie parkoviska pred ZŠ	25 000	23 750			1 250	25 000	
2.3.1 Vybudovania zariadenia pre seniorov	600 000	570 000			30 000	600 000	
2.3.2 Zriadenie denného stacionára	200 000	190 000			10 000	200 000	
2.4.1 Rekonštrukcia kultúrneho domu	500 000	475 000			25 000	500 000	
2.4.2 Prístavba šatne a výstavba vonkajšieho WC k športovej budove na futbalovom ihrisku	25 000	23 750			1 250	25 000	
2.4.3 Vybudovanie závlahy na futbalovom ihrisku	10 000				10 000	10 000	
2.4.4 Vybudovanie záchytných sietí za bránami na futbalovom ihrisku	4 000				4 000	4 000	
2.4.5 Oplotenie ihriska	25 000	23 750			1 250	25 000	
2.4.6 Rekonštrukcia kultúrneho domu	500 000	475 000			25 000	500 000	
2.4.7 Rozšírenie ponuky športových a kultúrnych podujatí	5 000		10 000		5 000	15 000	
2.5.1 Rekonštrukcia domu služieb	500 000	475 000			25 000	500 000	
2.5.2 Informačno-navigačný systém v obci	20 000				20 000	20 000	
2.5.3 Realizácia vysokorýchlostného pripojenia na internet							
2.6.1 Dobudovanie verejnej zelene a drobných prvkov architektúry	15 000		10 000		5 000	15 000	
2.6.2 Vybudovanie	100 000	95 000			5 000	100 000	

oddychovej zóny							
2.6.3 Rekonštrukcia centrálnej časti obce	1 000 000	950 000			50 000	1 000 000	
2.6.4 Modernizácia, rekonštrukcia a dobudovanie verejného osvetlenia	31 400	29 830			1 570	31 400	
3.1.1 Dobudovanie výtlačného potrubia	2 823 817	2 651 276			172 541	2 823 817	
3.1.2 Rekonštrukcia vodovodného potrubia	520 000					520 000	520 000
3.2.1 Vybudovanie cyklodopravného spojenia Most pri Bratislave - Studené	530 000	503 500			26 500	530 000	
3.2.2 Vybudovanie náučného chodníka	10 000		8 000		2 000	10 000	
3.3.1 Vybudovanie zberného dvora	290 041	272 689			17 352	290 041	
3.3.2 Zabezpečenie likvidácie biologicky rozložiteľného odpadu	48 000	45 600			2 400	48 000	

5.3 Hodnotiaca tabuľka pre výber projektov

Tabuľka 37 Hodnotiaca tabuľka pre dopravnú infraštruktúru

Dopravná infraštruktúra	Kategória	Hodnotiace kritérium	Hodnotenie	Počet bodov
	Dopravno-hospodársky význam	Cesta zabezpečuje dennú mobilitu osôb a dostupnosť sociálnych a ekonomických potrieb (zamestnanie, vzdelávanie, zdravotnícke služby, kultúra, rekreácia, význam z pohľadu verejnej osobnej dopravy napr. napojenie na terminály integrovanej dopravy, stanice VOD, a pod.)	Nesplňa	0
			Spĺňa	1
	Dopravná prevádzka	Prekročenie hodnoty priemernej intenzity	Nesplňa	0
			Spĺňa	1
	Stavebno-technický stav	Stavebno – technický stav cesty (pozdĺžne a priečne nerovnosti, vyjazdené koľaje, únosnosť vozovky a pod.)	veľmi dobrý, dobrý a vyhovujúci	0
			nevyhovujúci/havarijný	1
		Stav mostných objektov (nosnosť, zatekanie, stav mostovky a pod.)	bezchybný až zlý	0
			veľmi zlý/havarijný	1

Tabuľka 38 Hodnotiaca tabuľka pre sociálnu infraštruktúru

Sociálna infraštruktúra	Kategória	Hodnotiace kritérium	Hodnotenie	Počet bodov
	Kvalita výchovno-vzdelávacieho procesu	Projekt umožňuje zlepšenie zamestnanosti žien v obci/regióne	Nesplňa	0
			Spĺňa	1
	Demografia	Projekt zlepšuje dostupnosť pre miestne obyvateľstvo a výrazným spôsobom zlepšuje kvalitu života	Nesplňa	0
			Spĺňa	1
	Stavebno-technický stav	Stavebno – technický stav siete nie je vyhovujúci	Nesplňa	0
			Spĺňa	1
		Zvýšenie energetickej hospodárnosti budov	Nesplňa	0
			Spĺňa	1

	Zlepšenie dostupnosti	Zlepšenie dostupnosti sociálnych služieb pre špecifickú skupinu obyvateľstva / deti so špeciálnymi potrebami a pod./	Nesplňa	0
			Spĺňa	1

Tabuľka 39 Hodnotiaca tabuľka pre environmentálnu infraštruktúru

	Kategória	Hodnotiace kritérium	Hodnotenie	Počet bodov
Environmentálna infraštruktúra	Ekologický - hospodársky význam	Odstránenie systémových porúch	Nesplňa	0
			Spĺňa	1
		Budovanie verejných vodovodov, okrem prípadov ich súbežnej výstavby s výstavbou verejnej kanalizácie podľa aktualizovaného Národného programu SR pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS, inými strategickými dokumentmi	Nesplňa	0
			Spĺňa	1
		Budovanie verejných kanalizácií a čistiarní odpadových vôd pre obce do 2 000 obyvateľov s výnimkou obcí začlenených do aglomerácií nad 2 000 EO v zmysle Národného programu pre vykonávanie smernice 91/271/EHS.	Nesplňa	0
			Spĺňa	1
		Vhodné využitie krajinnó-ekologických prvkov	Nesplňa	0
			Spĺňa	1
	Ekonomické	Zvýši sa efektívnosť poskytovania služieb obyvateľstvu, ostatným subjektom/plánované významné investície	Nesplňa	0
			Spĺňa	1
	Stavebno-technický stav	Stavebno – technický stav existujúcej infraštruktúry, zariadení	Veľmi dobrý, dobrý	0
			Nevyhovujúci/havarijný	1

	Funkčnosť, špecifické požiadavky	Rekonštruované siete musia spĺňať nasledovné funkčné požiadavky uvedené v podpornom programe	Nespĺňa	0
			Spĺňa	1

ZÁVER

Schválenie PHSR	
Dokument	
Názov	PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MOST PRI BRATISLAVE 2014-2020
Štruktúra	Popis jednotlivých častí Dokument je štruktúrovaný podľa Metodiky na vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC (v zmysle novely Zákona NR SR č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja schválenej vládou SR 18. júna 2014).
Spracovanie	
Forma spracovania	Úplné spracovanie na kľúč
Dodávateľ:	Regionálna poradenská spoločnosť a.s.
Obdobie spracovania	November 2014 – Apríl 2014
Riadiaci tím – počet členov, počet stretnutí	2 členovia 5 stretnutí
Pracovné skupiny – počet skupín, počet členov:	Pracovná skupina pre hospodársku oblasť – 3 členovia Pracovná skupina pre sociálna oblasť – 3 členovia Pracovná skupina pre environmentálna oblasť – 3 členovia
Počet stretnutí:	5 stretnutí
Účasť verejnosti a komunikácia s verejnosťou:	Participácia na tvorbe PHSR prostredníctvom dotazníkového prieskumu
Prerokovanie	
Prerokovanie v orgánoch samosprávy (výbory, komisie, rada)	
Verejné pripomienkovanie	
Posudzovanie SEA:	Nerelevantné
Schválenie	
Návrh na uznesenie zastupiteľstva	

